

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ (ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ)

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

f pardestimes

ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ ਐਮ. ਬੀ. ਏ. ਮੈਨੋਜ਼ਿੰਗ ਐਡੀਟਰ

VOL- 15

No. 379

August 11, 2021

E-mail : info@pardestimes.com

Ph 510-938-7771, 510-516-3536

ਪੰਜਾਬ ਪਹੁੰਚੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਵਾਗਤ

ਮਾਸਕੇ ਉਲੰਪਿਕ-1980 ਦੇ ਸੋਨ ਤਮਗੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2021 ਵਿਚ ਜਿੱਤਿਆ ਤਮਗਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਟੋਕੋਓ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਸਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਢੋਲ ਦੇ ਡਾਗੇ 'ਤੇ ਜੋਰਦਾਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ 'ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ' ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਗੁੰਜ ਉਠਿਆ। ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰੱਜੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਰੁਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਵਰਣ ਕੁਮਾਰ, ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੰਤ ਸਿੰਘ, ਹਾਰਦਿਕ ਸਿੰਘ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸਕੇ ਉਲੰਪਿਕ-1980 ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਪਿਛੋਂ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਵਿਚ ਸੋਕਾ ਪਿਆ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ ਟੋਕੋਓ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਮੁੜ ਭਾਗ ਜਾਗੇ ਹਨ ਤੇ 1972 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਫਿਰ ਸੈਮੀ ਫਾਈਨਲ ਜਿੱਤੀ ਹੈ।

ਅਗਲੀ ਹੈ ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਕਾਲੀ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਸੈਡਲ ਜਿੱਤਣਾ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੇ ਟਰਨਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਲਿਆ ਉਣਗੇ। ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਖੇਡੇ ਸਨ ਤੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਸੈਡਲ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਵਾਪਸ ਆਏ ਹਨ।

Gurbinder S Mavi

Insurance Lic# OF22244
Bus: 650-326-0660, Cell : 408-829-6284
988 El Monte Ave Mountain View, CA 94040

Like a Good Neighbor, State Farm is There www.gmavi.com
State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

See me today and get the discounts and service you deserve

ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰ, ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਤੇ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ ਵੀ ਪ੍ਰੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਖਿਡਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਗਏ। ਭਾਰਤੀ ਟੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਦੱਤੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ, ਮੇਅਰ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਿੰਟ ਵੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਪ੍ਰੁੰਜੇ। ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰਨ ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਰੀਨਾ ਖੋਕਰ ਸਮੇਤ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਮਸਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਹਾਰਦਿਕ ਸਿੰਘ, ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਰਣ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਮਿਲਣ ਗਏ ਸਨ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿੱਧਾ ਸਵਾਗਤ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੈਵਲਿਨ ਬਰੋਅਰ ਨੀਰਜ ਚੋਪਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਉਲੰਪਿਕ ਦਲ ਦਾ ਇੱਥੋਂ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਨਿੱਧਾ ਸਵਾਗਤ (ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 3 'ਤੇ)

Raj Budwal
(Investment and Financial Advisor)
408-972-8000,
408-835-0202 (Cell)

Budwal and Associates
329 Piercy Road, San Jose, CA 95138
8350202@gmail.com

Allstate
You're in good hands.
Avninder Singh
Insurance Specialist, CA Lic. # 0822501
Auto ~ Home ~ Life ~ Health ~ Business ~ Commercial
PH.(510) 441-7490
Toll free (877) 441-7490

30042 MISSION BLVD. SUITE 221 HAYWARD, CA 94544

Baghel Singh Jaswal
Ph: (650) 966-1840, Fax: (650) 966-1023
www.autobahnbodypaint.com

AUTOBAHN
Body & Paint

Specializing in Convenience & Quality

Certified Insurance Agent
Global Green
INSURANCE AGENCY

ਹੈਲਥ ਇੰਸੂਰੇਂਸ ਕਰਵਾਉਣ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਫੋਨ: 510-487-1000
MANN@GGIABA.COM
Mann Insurance Brokers Inc.

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਟਾਨੀ ਐਟ ਲਾਅ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਗਫ਼਼ੂਜ਼ੀ ਸਟੋਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ,

ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ

ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਫ਼ਤਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫ਼ਤਰ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਦਫ਼ਤਰ

44808 S. Grimmer Blvd # 208 Fremont, CA 94538 510-657-6444

37-18-73rd ST. Ste 401 Jackson Height, NY 11372 718-533-8444

2945 W. Capitol Ave. West Sacramento CA-95691 916-372-448

4491 w. Shaw Ave # 300B Near Costco Fresno, CA 93722 phone 559-271-5511

Padam Builders Inc.
ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਰੰਟੀ

ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਮਕਾਨ, ਗੈਸ ਸਟੋਅਨ, ਮੇਲ, ਸੋਅਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

Bhupinder Singh Padam
email: padambuilders@gmail.com
Licensed # 1019803

CELL 510-565-6667

3143 ARDEN ROAD, HAYWARD CA- 94545

ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਟੋਕੀਓ ਉਲੰਪਿਕ ਦਾ ਵਰ

1964 ਦੀ ਟੋਕੀਓ ਉਲੰਪਿਕ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਰਸਾਂ ਆ ਗਈ ਸੀ; ਲੱਗਦਾ, ਹੁਣ ਵਾਲੀ ਟੋਕੀਓ ਉਲੰਪਿਕ ਵੀ ਕੁਝ ਰਸਾਂ ਆ ਗਈ। ਕੁਆਰਟਰ ਫਾਈਨਲ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੂੰ 3-1 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾਉਣਾ ਸ਼ਬਦ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। 21 ਅਕਤੂਬਰ 1964 ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਲਕਤੇ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਸਾਂ। ਉੱਦਣ ਟੋਕੀਓ ਵਿਚ ਹਾਕੀ ਦੇ ਸੈਮੀ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਭਾਰਤ ਬਨਾਮ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀ ਰੋਡੀਓ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਸੁਣੀ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਉਹ ਮੈਚ 3-1 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਜਿੱਤਿਆ। 23 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਭਾਰਤ ਬਨਾਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖੇਡਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਕਲਕਤੇ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਰੇਲ ਦਾ ਸਫਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਿੱਕਾ ਟਰਾਨਿਸਟਰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਮੇਲ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਹੋਇਆ। ਸਫਰ ਕਰਦਿਆਂ ਟਰਾਨਿਸਟਰ ਕੰਨ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਮੈਚ ਦੀ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਸੁਣਾ ਗਿਆ। ਉਦੋਂ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਦੇ ਖਿੱਡਾਰੀ ਉਹ ਵੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ 1960 ਵਿਚ ਲੁਧਿਆਣੇ ਕੋਚਿੰਗ ਕੈਂਪ ਲਾ ਚੁੱਕਾ ਸਾਂ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ 1-0 ਗੋਲ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ ਤਾਂ ਚਲਦੀ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਹੀ ਭੰਗਤੇ ਪੈਣ ਲੱਗੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੀ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਹੋਣ ਲੱਗੀ।

ਉਸ ਟੀਮ ਵਿਚ ਪਿਰਸੀਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਲਾਲ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਉਪਮ ਸਿੰਘ, ਹਰੀ ਪਲ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 12 ਪੰਜਾਬੀ ਖਿੱਡਾਰੀ ਸਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਵੀ ਇਨੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਖਿੱਡਾਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਸਮਝ ਲਓ ਕਿ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਚੜ੍ਹਦੇ ਤੇ ਲਹਿਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਰਮਿਆਨ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ 'ਲਈ ਨੂੰ ਰਿਆ, ਦੇਈ ਬੀਰਿਆ' ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਸੀ!

ਹੁਣ ਦੀਜੀ ਵਾਰ ਟੋਕੀਓ ਖੇਡ ਰਹੀ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਖਿੱਡਾਰੀ ਕਪਤਾਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਰੁਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਵਰਣ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਵੇਕ, ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਾਰਦਿਕ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਪੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਖੇਡ ਦਾ ਝੰਡਾਬਰਦਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀ ਜੋ ਪਦਮਸ਼੍ਵਰ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਿਠਾਪੁਰ ਦਾ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਦੇ ਦੋ ਖਿੱਡਾਰੀ ਹੋਰ ਵੀ ਹਨ। ਇਕੋ

ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖਿੱਡਾਰੀ!

ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਹੋਂਦ ਹਾਕੀ ਕਰਕੇ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਪੰਜਾਬੀ ਖਿੱਡਾਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਾਕੀ ਦੇ 8 ਸੋਨੇ, 1 ਚਾਂਦੀ ਤੇ 2 ਤਾਬੇ ਦੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਾਕੀ ਵਰਗੀ ਖੇਡ ਖਿੱਦੋ ਬੰਡੀ

ਵਾਰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਪਿੰਡੋਂ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਵਿਚ ਸੋਕਾ ਪਿਆ ਹਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਟੋਕੀਓ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਮੁੜ ਭਾਗ ਜਾਗੇ ਹਨ ਤੇ 1972 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਫਿਰ ਸੈਮੀ ਫਾਈਨਲ ਖੇਡ ਰਹੀ ਹੈ।

3 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸੈਮੀ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਭਾਰਤ ਬਨਾਮ ਬੈਲਜੀਅਮ ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਬਨਾਮ ਜ਼ਰਮਨੀ ਖੇਡੇ

ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੁਆਰਟਰ

ਫਾਈਨਲ ਵਿਚ

ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ

ਟੀਮ ਨੂੰ ਵਾਰ

ਵਾਰ ਪੈਨਲਟੀ

ਕਾਰਨਰ ਮਿਲੇ

ਪਰ ਉਹ ਇਕੋ

ਗੋਲ ਕਰ ਸਕੀ

ਜਦ ਕਿ ਭਾਰਤੀ

ਟੀਮ ਕੋਈ ਪੈਨਲਟੀ ਕਾਰਨਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੀ, ਫਿਰ ਵੀ

ਤਿੰਨ ਫੀਲਡ ਗੋਲ ਕਰਕੇ ਮੈਚ ਜਿੱਤ ਲਿਆ।

ਸਿੰਘ

ਜੇਕਰ 'ਗੋਲ ਕਿੰਗ' ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਉਤੇ ਹਾਕੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਸਦ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਂਦਾ। 1948 ਦੀ ਲੰਡਨ ਉਲੰਪਿਕ ਤੇ 1952 ਦੀ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੋਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ 5 ਗੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਲੰਪਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਅਜੇ ਤਕ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਟੋਕੀਓ ਵਿਚ ਦਿਲਪੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਾਰਦਿਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੀਲਡ ਗੋਲਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦਾ ਸ਼ਾਨਾਮਤਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ, ਗੋਲਕੀਪਰ ਸ੍ਰੀਜੇਸ਼ ਤੇ ਤਿੰਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਖਿੱਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ।

ਅਜੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅੰਦਰ ਕਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਾਕੀ ਦੇ 11 ਪੰਜਾਬੀ ਖਿੱਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਨਕਦ ਇਨਫਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਠ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਦੇ ਸੋਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਮੁੜ ਜਿੱਤ ਮੈਚ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਕੀ ਦਾ 'ਗੋਲਡਨ ਹੈਟ ਟਿੱਕ' ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰੂੰਹ ਨੂੰ ਵੀ ਸਕਨ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਹੜਾ 97 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤਕ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੀ ਜਿੱਤ ਉਡੀਕਦਾ ਪਿਛੇ ਸਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ। ਕਾਸ਼ ਉਹਦੀ ਅਧੂਰੀ ਰਹਿ ਗਈ ਰੀਝ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕੇ!

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੇਡੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਾਕੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1928 ਦੀਆਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। 1932 ਵਿਚ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ, 1936 ਵਿਚ ਬਰਲਿਨ, 1948 ਵਿਚ ਲੰਡਨ, 1952 ਵਿਚ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਤੇ 1956 ਵਿਚ ਮੈਲਬਰਨ ਦੀਆਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਲਗਤਾਰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੀ। ਮੈਲਬਰਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ 38 ਗੋਲ ਕੀਤੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਇਕ ਵੀ ਗੋਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ! 1960 ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ 1-0 ਗੋਲ 'ਤੇ ਹਾਰੀ ਪਰ ਟੋਕੀਓ-1964 ਵਿਚੋਂ ਫਿਰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਮਾਸਕੇ ਉਲੰਪਿਕ-1980 ਵਿਚੋਂ ਆਖਰੀ

ਜਾਣਗੇ। ਚਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋ ਟੀਮਾਂ ਫਾਈਨਲ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਕ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਾਕੀ ਦੇ ਜਿੱਤੇ ਮੈਡਲਾਂ 'ਤੇ ਭਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੇ 8 ਸੋਨੇ, 1 ਚਾਂਦੀ ਤੇ 2 ਤਾਬੇ ਦੇ ਤਗਮੇ, ਜ਼ਰਮਨੀ ਨੇ 4+3+4, ਪਾਕਿਸਤਾਨ 3+3+2, ਬਰਤਾਨੀਆ 3+2+2, ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ 2+4+3, ਆਸਟਰੇਲੀਆ 1+3+5 ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਤੇ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਨੇ 1-1 ਸੋਨੇ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਸਪੇਨ ਨੇ 3 ਚਾਂਦੀ, 1 ਤਾਬੇ ਤੇ ਬੈਲਜੀਅਮ ਨੇ 1 ਚਾਂਦੀ ਤੇ 1 ਤਾਬੇ ਦੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਗਰੇਡਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਤੇ ਬੈਲਜੀਅਮ ਸਰਬੋਤਮ ਟੀਮਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਗਰੇਡ ਪੱਖੋਂ ਚੌਥੇ ਥਾਂ ਹੈ ਪਰ ਅਜੋਕੀ ਹਾਕੀ

ਬੜੇ ਲੀਮੇ ਅਤਸੇ ਬਾਅਦ ਸੀਭਲੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ

ਜਾਂਦੇ ਹੀ ਹੁਟਰ ਵੱਜਿਆ ਤਾਂ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਝੂਮ ਉਠਿਆ। ਪ੍ਰਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਸ਼ਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਥਾਂ-ਬਾਂ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ ਗਏ। ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਦੌਰ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸੁਨੋਹਿਆਂ ਦਾ ਹੁੰਡੂ ਆ ਗਿਆ। ਪੁਰਾਣੇ ਉਲੰਪੀਅਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਫੋਨ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਭਾਵਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਲ ਸਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਦੁਖੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖਿੱਡਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਇਹ ਵੱਡ

ਟਰੱਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਫਰਿਜ਼ਨੂੰ ਨਿਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਮੌਤ

ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਈਕੋ / ਕਲਵਿੰਦ ਧਾਲੀਆਂ
 ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) 9 ਅਗਸਤ 2021- ਆਏ ਦਿਨ
 ਅਮੈਰਿਕਿਨ ਟਰੱਕਿਂਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਤੋਂ ਬੜੀਆਂ ਮੰਦਭਾਗੀ ਖਬਰ
 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਨਿਵਾਸੀ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ
 ਸ਼ਾਮੇਰ ਸਿੰਘ (ਸੋਰਾ) ਸਰਕਾਰੀਆ (53) ਡੈਲਸ ਟੈਕਸਾਸ
 ਏਰੀਏ 'ਚ ਫਰੀਵੇਅ 635 ਤੇ ਐਕਸੀਡੈਟ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਮੁਹਾ
 ਜਾ ਪਿਆ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸੇਰੇ ਨੇ ਟਰੱਕ ਸੋਲਡਰ ਤੇ
ਕੱਢਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪ ਟਰੱਕ ਤੋਂ ਬਲੋ ਉੱਤਰਿਆ
ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਈਡ ਤੋਂ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਨੇ ਹਿੱਟ ਕਿਤਾ ਜਿਸ
ਕਾਰਨ ਸੇਰਾ ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਸੋਲਡਰ ਤੇ ਬਣੀ ਕੰਧ ਵਿਚਕਾਰ

ਘੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਥਾਂਏ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਗਿਆ। ਸੇਰਾ ਪੰਜ ਕੁ
ਸਾਲ ਪਹਿਲਾ ਬਲੱਡ ਰਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਇੱਟਲੀ
ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਡੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੇਰ-ਗਿੱਲ ਕੋਲ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਆਣ
ਵਸਿਆ ਸੀ।

ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਿਰਕ ਟਰੱਕਿੰਗ ਲਈ ਡਰ-ਏਵਿੰਡ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਇਹ ਭਾਣਾ ਵਰਤ ਗਿਆ। ਸਮੁੱਸਰੇ ਸਿੰਘ ਸੇਰੇ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪਿੰਡ ਢੰਡੇ ਜਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ, ਨੇਤੇ ਗੁਰਾਇਆ ਹੈ। ਸੇਰਾ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਪਤਨੀ, ਦੋ ਜਵਾਨ ਧੀਆਂ ਅਤੇ 11 ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਤਨਮ ਸਿੰਘ ਸੇਰ-ਗਿੱਲ ਨਾਲ 559-977-6007 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਲਿਤ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਲੱਗੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਸੁਥੇ ਵਿਚ ਦਿਲਤ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਉਤੇ ਡੋਰੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਵੱਲੋਂ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਤੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿੱਲ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਦਿਲਤ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਟਿੱਲ ਲਾਉਣਗੀਆਂ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਗਲੀਆਂ ਚੌਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਬਿਲ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਸਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਆਗਾਮੀ ਇਜ਼ਲਾਸ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ‘ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (ਵਿੱਤੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ)’ ਉਪ-ਵੰਡ ਬਿੱਲ-2021’ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਉਪ-ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆ ਸਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਉੱਜ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 31194 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਇਹ ਬਿਲ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਲਈ ਨੂੰ
ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ
ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ
ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਸਬ-ਪਲਾਨ
ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੇ ਅਮਲੀਕਰਨ ਦੀ
ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ
ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਸਬ-ਪਲਾਨ
ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ
 ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥ ਅਬਾਰਿਟੀ, ਪੰਜਾਬ
 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ
 ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਸਾਲਾਨਾ ਬਜਟ ਦੇ ਨਾਲ-
 ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਸਬ-ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਵੀ
 ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ
 ਸਬ-ਪਲਾਨ ਤਹਿਤ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਕ ਹੀ
 ਵਿਧੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿੱਤ
 ਵਿਭਾਗ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਬਾਰਿਟੀ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਉਪ-ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਾ
 ਜਾਇਜ਼ਾ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੈਅ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ
 ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਾਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ
 ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਵਾਂ ਕਾਰ੍ਯੂਨ
 ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਸਬ-ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਹਰਕ ਪੱਧਰ
 ਉਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ
 ਜਵਾਬਦੇਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਇਥੇ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁਹਾਲੀ ਤੇ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਵੀ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਲਾਏ ਗਏ।

ਪੰਜਾਬ ਪਹੁੰਚੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜੋਰਦਾਰ ਸਵਾਗਤ

(ਮਹਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ)

(ਮੌਲਿਕ ਦਾ ਬੰਦਾ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਇਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਅਫ਼ਰਾ-ਤਡਰੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਭਾਰਤੀ ਖੇਡ ਅਥਾਰਿਟੀ (ਸਾਈ) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸੰਦੀਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕ ਵਫ਼ਦਰ ਨੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਆਦਿਲ ਸੁਮਰੀਵਾਲਾ ਵੀ ਸਨ। ਇੱਥੋਂ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਗਲਦਸਤੇ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਤਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਇਆ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਪਰਤੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਪਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰੀ ਭੀਡ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਲਾਗੂ ਸਮਾਜਿਕ ਦੁਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਸੰਸਕ ਤਿਰੰਗਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਢੋਲ ਤੇ ਬੈਂਡ ਦੀਆਂ ਧੂਨਾਂ 'ਤੇ ਗੀਤ ਤੇ ਡਾਂਸ ਕਰ ਕੇ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਅੰਦਰ ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂਆਂ ਨਾਲ ਸੈਲੈਫੀ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਤੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੰ

ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਬਜਰੰਗ ਨੂੰ ਟੋਕੀਓ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੌਨ ਤਗਮੇ ਦਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤਗਮੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਪਰਤੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਲੰਪਿਕ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂਆਂ ਦਾ ਇਥੇ ਇਕ ਪੰਜ ਤਾਰਾ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਨ-ਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਅਨਰਾਗ ਠਾਕਰ ਨੇ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂਆਂ

A photograph showing a group of approximately ten Indian men in orange and white striped uniforms, likely members of the Indian Railways, standing in front of a red and white train carriage. The men are looking towards the camera. The train carriage has some text and a logo on it.

ਸਮੁੱਦ ਸਨ।
ਭਾਰਤ ਨੇ ਟੋਕੀਓ
ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਸਣੇ ਕੁੱਲ ਸੱਤ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਹੁਣ
ਤੱਕ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਰਵੇਤਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੀਰਜ ਚੋਪਤਾ ਸੋਨ
ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਰਤੀ ਅਥਲੀਟ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਵੇਟਿਲਿਫਟਰ
ਮੀਰਾਬਾਈ ਚਾਨੂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਦਿਹੀਆ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤਗਮੇ
ਜਿੱਤੇ। ਮੁਕੰਬਾਜ਼ ਲਵਲੀਨਾ ਬੋਰਗੇਹਨ, ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਖਿਡਾਰਨ ਪੀਵੀ ਸਿੰਧ,
ਪੁਰਸ਼ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਬਜ਼ਰੰਗ ਪਨੀਆ ਨੇ ਕਾਸੀ ਦੇ ਤਗਮੇ
ਜਿੱਤੇ। ਤਗਮਾ ਜੇਤੂਆਂ ਵਿੱਚਾਂ ਚਾਨੂ ਅਤੇ ਸਿੰਧ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਪੂਰੀ ਹੋਣ
ਮਗਰੋਂ ਦੇਸ਼ ਪਰਤ ਆਈਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਕਾਰਨ
ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਗਮਾ ਵੰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੋਕੀਓ
ਛੱਡਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ।

ਓਲੰਪਿਕ 'ਚ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕ						
ਰੈਂਕਿੰਗ	ਟੀਮ	ਸੋਨ	ਚਾਂਦੀ	ਕਾਂਸੀ	ਕੁੱਲ	
1	ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ	39	41	33	113	
2	ਚੀਨ	38	32	18	88	
3	ਜਪਾਨ	27	14	17	58	
4	ਮਨੁਈਟ ਬਿੰਗਡਮ	22	21	22	65	
5	ਫੁਸ਼ੀ ਉਲੰਪਿਕ ਕਮੇਟੀ	20	28	23	71	
6	ਆਸਟਰੇਲੀਆ	17	7	22	46	
7	ਨੌਰਉਝ	10	12	14	36	
8	ਫਰਾਂਸ	10	12	11	33	
9	ਜਰਮਨੀ	10	11	16	37	
10	ਇਟਲੀ	10	10	20	40	
11	ਕੈਨੇਡਾ	7	6	11	24	
12	ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ	7	6	8	21	
13	ਨਿਊਜੀਲੰਡ	7	6	7	20	
14	ਕਿਊਬਾ	7	3	5	15	

Law Office of www.Nirwanlaw.com
NIRWAN & ASSOCIATES

Jagdip S. Nirwan Esq.

1104 CORPORATE WAY, SACRAMENTO CA 95831

BUSINESS INC.

- Incorporation
 - Articles of Incorp
 - Dissolution
 - 501© Non-Profit

IMMIGRATION LAW

- Adjustment
 - Citizenship
 - Employment
 - Appeals-IJ/
 - Family & Finance Visa
 - Board/Federal Ct
 - Labor Certification
 - Investor Visas
 - Removal &
 - Deportation Defense

TAX LAW

- Offer in Compromise
 - Payment Plans
 - File Back Taxes
 - Tax Preparation
 - Audits ➤ Appeals
 - Tax Court Rep
 - IRS/EDD/FTB Representation
 - 'Personal & Business'
 - Income Tax Filing
1040/1020

Tel: 916-832-3144

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਬਾਅਦ ਸੰਭਲੀ ਹਾਕੀ

ਹਾਕੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹੀ ਹੀ ਗਹਿਰੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨੀ ਗਹਿਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਹੈ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿਡਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖੇਡ ਸਭਿਆਚਾਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਨੇ ਕਬੰਡੀ, ਕੁਸ਼ਟੀ, ਖਿੱਦੇ, ਹਾਕੀ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਡਾਂ ਵੱਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਸੀ, ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ ਪਰ 1980 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਡਲ ਨਾ ਜਿੱਤ ਸਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਾਕੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਹੋਰ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਮੇਜਰ ਧਿਆਨ ਚੰਦ, ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਖਿਡਾਰੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1928 ਦੀਆਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। 1932 ਵਿਚ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ, 1936 ਵਿਚ ਬਰਲਿਨ, 1948 ਵਿਚ ਲੰਡਨ, 1952 ਵਿਚ ਹੇਲਸਿੰਕੀ ਤੇ 1956 ਵਿਚ ਮੈਲਬਰਨ ਦੀਆਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਲਗਤਾਰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੀ। ਮੈਲਬਰਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ 38 ਗੋਲ ਕੀਤੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਇਕ ਵੀ ਗੋਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ! 1960 ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ 1-0 ਗੋਲ 'ਤੇ ਹਾਰੀ ਪਰ ਟੋਕੀਓ-1964 ਵਿਚੋਂ ਫਿਰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਮਾਸਕੇ ਉਲੰਪਿਕ-1980 ਵਿਚੋਂ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਨੇ 8 ਸੋਨੇ, 1 ਚਾਂਦੀ ਤੇ 2 ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਗਮੇ, ਜਰਮਨੀ ਨੇ 4+3+4, ਪਾਕਿਸਤਾਨ 3+3+2, ਬਰਤਾਨੀਆ 3+2+2, ਨੀਦਰਲੈਂਡ 2+4+3, ਆਸਟਰੇਲੀਆ 1+3+5 ਅਤੇ ਨਿਊਜੀਲੈਂਡ ਤੇ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਨੇ 1-1 ਸੋਨੇ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਸਪੇਨ ਨੇ 3 ਚਾਂਦੀ, 1 ਤਾਂਬੇ ਤੇ ਬੈਲਜੀਅਮ ਨੇ 1 ਚਾਂਦੀ ਤੇ 1 ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਹਨ।

ਪਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਕੁਝ ਸੰਭਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਮਗਾ ਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਹਾਕੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਫਿਰ ਬੁਲੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਹਾਕੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਅਕੈਡਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲਸ਼ੇਰੀ ਅਤੇ ਮਦਦ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਨਮਾਨਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਕਾ ਜਮਾ ਚੁੱਕੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਰੱਖੋ ਤਾਂ ਜੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਭਰੇ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੇਡ ਰਤਨ ਐਵਾਰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਮੇਜਰ ਧਿਆਨ ਚੰਦ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਰ ਖਿਡਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵਰਗੀ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ, ਪੀ. ਟੀ. ਉਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਖਿਡਾਰੀ, ਜਿਹੜੇ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹਨ, ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਐਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

Balbir Singh M.A.
Editor in Chief & Publisher
e-mail: bsma54@gmail.com

Tel : 510-938-7771

36415 RUSCHIN DR. NEWARK, CA 94560

Ranjit Kandola ,Managing Editor
email-Kandola@macloans.net

Buta Ram joshi Staff Reporter, Fresno 559-803-0055

Sanjeev Garg Kali, Reporter Malwa Area, 96713-53789

RAJ BUDWAL
MEDIA PARTNER / REPRESENTATIVE
8350202@gmail.com 408-835-0202

Web designed www.pardestimes.com
by Aman Bansil 510-589-2245

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers Are Not Tested/Confirmed By An Independent Source.

ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਨੇ

ਉਲੰਪਿਕ ਹਾਕੀ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 4 ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸੈਮੀਡਾਈਨਲ 'ਚ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਟੀਮ 1980 'ਚ ਮਾਸਕੇ 'ਚ ਚੌਬੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਕੁਝੀਆਂ ਦੀ ਹਾਕੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਲੰਪਿਕ 'ਚ ਸੁਆਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਪਿਕ ਲਈ ਕੁਆਲਾਈ ਕਰਨ 'ਚ 36 ਸਾਲ ਲੱਗ ਗਏ। ਰੀਓ 'ਚ ਟੀਮ ਇਕ ਵੀ ਮੈਚ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਬਾਕੀ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤਕ ਤਿੰਨ ਤਕਾਂ ਮੈਡਲ ਹਨ। ਤਿੰਨ 'ਚ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਹਿਲਾ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਡਲ ਮੀਰਾਬਾਈ ਚਾਨੂ, ਦੂਜਾ, ਪੀਵੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਤੀਜਾ ਬੁਧਧਾਰ ਨੂੰ ਲਵਲੀਨਾ ਨੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਤਿੰਨੋਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਧਾਈ ਹੈ। ਮੀਰਾਬਾਈ ਚਾਨੂ ਨੇ ਵਿਚ ਵਾਰ ਟੋਕੀਓ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਵੇਟਲਿਫਟਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਤਕਾਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਲਈ 21 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਮ ਮਲੇਸ਼ਵਰੀ ਨੇ ਸੰਨ 2000 ਵਿਚ ਸਿਫ਼ਨੀ ਵਿਖੇ ਹੋਈਆਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਟਲਿਫਟਿੰਗ 'ਚ ਸਿਲਵਰ ਮੈਡਲ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ।

ਮੀਰਾਬਾਈ ਚਾਨੂ ਪਹਿਲੀ ਵੇਟਲਿਫਟਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕਲੀਨ ਐਂਡ ਜਕਰ ਵਿਚ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਸਿਲਵਰ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੈਵਲਿਨ ਥੋਾਂ ਤੇ ਕੁਸਤੀ 'ਚ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੋ ਮੈਡਲ ਪਹਿਲੀ ਵੇਟਲਿਫਟਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਾਕੀ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤਕ ਤਿੰਨ ਤਕਾਂ ਮੈਡਲ ਹਨ। ਤਿੰਨ 'ਚ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਹਿਲਾ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਡਲ ਮੀਰਾਬਾਈ ਚਾਨੂ, ਦੂਜਾ, ਪੀਵੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਤੀਜਾ ਬੁਧਧਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਣ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਹੋਰ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਖਿੱਚੀ ਪਵੇਗੀ।

ਦੌਰਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ੀ 'ਚ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ।

ਸਰਬੋਤਮ ਉਲੰਪਿਕ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਲੰਡਨ 'ਚ ਖੇਡੇ ਗਏ 2012 ਦੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਲ ਛੇ ਤਗਮੇ ਸਨ।

ਇਸ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹੁਣ ਤਕ 3 ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਭਾਰਤ ਲੰਡਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਤ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਟੋਕੀਓ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਉਲੰਪਿਕ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਸਰਬੋਤਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ। ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤਕ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ

ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਤਗਮੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣਗੇ, ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਣ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਹੋਰ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਖਿੱਚੀ ਪਵੇਗੀ।

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਆਫ਼ਤ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨਾ ਆਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਆਧੀਂ ਆਬਾਦੀ ਅਰਥਾਤ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਿਰਤ ਸੰਗਠਨ (ਆਈਐਲਓ) ਦੀ ਹਾਲੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਨੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ

ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਸੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਅਸੀਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹ

ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਕੋਚ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਕੀ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਕੁਆਰਟਰ ਫਾਇਨਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੈਨਲੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਬੱਲੇ ਜੀਭ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਦਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬੈਠੇ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੋਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਹਾਲੇ ਧਤਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ।" ਇਹ ਕੋਚ ਹਨ 47 ਸਾਲਾ, ਸ਼ਾਰਡ ਮਾਰਿਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਡੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸੈਮੀ ਫਾਇਨਲ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, "ਪਰਿਵਾਰ ਸੌਗੋ, ਮੈਂ ਫਿਰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਆਵਾਂਗ।" ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਦੀਵਾਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟਵੀਟ ਮਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣਾ ਕਿਸੇ ਕ੍ਰਿਸਮੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਦੇ ਇੱਕ ਉੱਥੇ ਹਾਕੀ ਕਲੱਬ ਹੁਫ਼ਡਕਲਾਸ (ਡੱਚ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਲੀਗ) ਦੇ ਡੈਨ ਬੈਸ਼ ਲਈ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਦਹਾਕਾ ਹਾਕੀ ਖੇਡੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਚੈਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਜਿੱਤੀ, ਸਾਲ 1998 ਅਤੇ 2001 ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ 1999 ਦੀ ਯੂਰੋ ਹਾਕੀ ਕਲੱਬ ਚੈਪੀਅਨਸ਼ਿਪ।

ਸਾਲ 2011 ਤੋਂ 2014 ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਰਡ ਮਾਰਿਨ ਨੇ ਡੱਚ ਜਨੀਅਰ ਪੁਰਸ਼ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਚਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਟੀਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਖੇਡੇ ਗਏ ਸਾਲ 2013 ਵਿਸਵਰ ਕਾਪ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰਿਨ ਦਾ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਦੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਸਫ਼ਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੀਮ ਨੂੰ ਹਾਕੀ ਵਰਲਡ ਲੀਗ ਦੇ ਐਂਟਰੈਪ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸੈਮੀ-ਫਾਇਨਲ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਚਸ਼ਿਪ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਨੇ 2014 ਵਿੱਚ ਚੈਪੀਅਨਸ਼ਟ ਟਾਰਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਯੂਰੋ ਹਾਕੀ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਚੈਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਕੀ ਫੇਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਟਾਸ ਆਗਈ ਅਤੇ ਮਾਰਿਨ ਨੇ ਕੋਚਸ਼ਿਪ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। ਮਾਰਿਨ ਨੂੰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਜ਼ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦੇ ਡੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰੋਇਲੈਂਟ ਓਲਮੈਨਸ ਨੇ ਮਾਰਿਨ ਦੀ ਚੋਣ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਲਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੋਰਾਨੀਜ਼ਨਕ ਸੀ। ਮਾਰਿਨ ਨੂੰ ਚੱਚ ਸਾਲ ਦੇ ਕਰਾਰ 'ਤੇ 2017 ਵਿੱਚ ਟੀਮ ਦੀ ਸਿਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਕੁਝ ਹੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਓਲਟਮਸ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਗੋਲਕੱਡ ਕੋਸਟ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਟੀਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੋਚ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਉਸ ਟੀਮ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਅਤੇ ਮਾਰਿਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮਹਿਲਾ ਟੀਮ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦਕਿ ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੋਚ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਜਕਾਰਤਾ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਜਾਪਾਨ ਤੋਂ ਫਾਇਨਲ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਆਟੋ-ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕਰਨੋਂ ਵੀ ਬੁੰਝ ਗਈਆਂ।

ਹਾਕੀ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਭਰੋਸਾ

ਫਿਰ ਵੀ ਹਾਕੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਮਾਰਿਨ ਨਾਲ ਕਰਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਜ੍ਹ

ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਬੈਂਗਲੂਰੂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹੇ। ਕੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇ ਪੱਕੇ ਪਰ ਗੱਲ ਸੁਣਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨੇ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ।

ਜਦੋਂ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ ਆਇਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਪੌਜ਼ੀਟਿਵ ਵੀ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਡੱਲੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਟੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਇਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਰੁਤਬਾ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੱਚ ਲੀਗ ਦੀ ਖਿਡਾਰਨ ਜੈਨੇਕੇ ਸੌਧੈਮੈਨ ਦਾ ਸਥਾਵ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੀ ਖੇਡ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੌਧੈ-

ਮਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। "ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਸੁਨੋਹਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਲ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲਓ ਅਤੇ ਸਫਰ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲਓ, ਇਹੀ ਅਹਿਮ ਹੈ।"

ਲੱਲਪਿਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ

ਸਕੀ ਟੀਮ ਅਭਿਆਸ

ਆਪਣੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਅਸੀਂ ਲੱਲਪਿਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਅਭਿਆਸ ਮੈਚ ਨਹੀਂ ਖੇਡ ਸਕੇ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਡ ਦੌਰਾਨ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਖਿਡਾਰਨ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਉੱਪਰ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੇ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਧੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਟੀਮ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗੀ।"

"ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਮੈਚ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਤੋਂ 1-5 ਨਾਲ ਹਰੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਸਭ ਕੁਝ ਬਿਖਰ ਗਿਆ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।"

ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ੍ਰੋਟ ਬਿਟੇਨ ਨਾਲ ਮੈਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਦੇ ਨਾਇਕ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਨੇ ਟੀਵੀ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰੱਖਤਾਰੀਆ ਪੁਰਸ਼ਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, "ਮੇਰਾ ਸਲਾਮ ਲਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੇਸ਼ਿਜ਼ਾਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੁਭਾਗੀ ਸਵੇਰੇ ਦੇਖ ਸਕੇਂਦੇ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਾਤਿਮਾ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰੋ।"

ਕਾਂਸੇ ਲਈ ਖਿਤਾਬੀ ਮੈਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਦਰ ਮੌਕੀ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਸਲਾਫ਼ਾਈ ਕੀਤੀ। ਮਾਰਿਨ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯਕੀਨ ਦਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਮੈਚ ਲਈ ਜੀ-ਆ-ਜਾਨ ਲਗਾ ਦੇਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, "ਨਿਰਦਰ ਮੌਕੀ ਸਾਡਾ ਸਰ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰੋਫੈਕਿਊਨਾਵਾਦਾਇਕ ਫੋਨ ਕਾਲ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਨੋਹਾ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਅਸੀਂ ਹੋਸਲਾ ਰੱਖਾਂਗ ਅਤੇ ਕਾਂਸੇ ਦੇ ਤਮਗੇ ਲਈ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੇਰਨੀਆਂ ਦੀ ਜੁਝਾਰੂ ਸਪਿਰਟ ਵੀ ਦਿਖਾਵਾਂਗ।"

ਕਾਂਸੇ ਦਾ ਮੈਡਲ ਹਾਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, "ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਮੈਡਲ ਹੋਰੀ ਜਿਤੀ ਜਿਤੀ ਪੱਧੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੈਡਲ ਹੋਰੀ ਜਿਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਫ਼ਨੇ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਸਣਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ

ਸੀ ਕਿ ਕਰਾਰ ਹੋਏ ਨੂੰ ਅਜੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੱਸ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਤਾਗੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਅੰਦਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਜ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਟੋਕੀਓ ਲਈ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਚੁੱਣੀਤੀ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਟੀਮ ਨੇ ਭਰਵਨੇਸ਼ਵਰ ਵਿੱਚ ਖੇਡੇ ਗਏ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨ

ਸਸਤਾ ਭੋਜਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੈਤਨੀ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ

ਇਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਚਾਰਲਸ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਬੀਬੀਸੀ ਰੇਡੀਓ 'ਤੇ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਚ ਆਖਿਆ: “ਅਸੀਂ ਭੋਜਨ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਦਾ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਝ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਅੱਗੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਖੁਸ਼ਗਲੀ ‘ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।” ਸਸਤਾ ਭੋਜਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਵਾਂਚੀਂ ਜੋ ਬੋਰੋਕ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਖਬਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਨਾਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀਆਂ ਗੁੱਝੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰਨ ‘ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਪ੍ਰਿਸ ਚਾਰਲਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਵਾਧੂ ਤੇ ਸਸਤਾ ਭੋਜਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਖੇਤੀ ਜੋਤਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੀ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਛੋਟੀਆਂ ਖੇਤੀ ਜੋਤਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਦੇਹਾਤ ਦਾ ਦਿਲ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਅਜਿਹੀ ਸਮੇਂ ‘ਤੇ ਆਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕ ਆਲਮੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅੰਕਤਾ ਮੌਜੂਦ ‘ਸਟੈਟਿਸਟਾ’ ਨੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ 2020 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਧੰਦੇ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਘਟ ਕੇ ਮਹਿਜ਼ 107,000 ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਿਸ ਚਾਰਲਸ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੀ ਗੰਜ ਕਈ ਲਿਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਬੈਸਿਸਾਲ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਲਨ ਵਿਚ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਅੰਦੇਲਨਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਬਣਾਏ ਤਿਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇਕੇਰਾਂ ਅਮਲ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਵੱਡੀਆਂ ਖੇਤੀ-ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਹੜਪੱਤ ਲੈਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1960ਵਿਆਂ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿਚ ਆਏ ਹਥੇ ਇਨਕਲਾਬ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਫੀ ਏਕੜ ਭਾਡ ਵਧਾਉਣ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਵਧੇ ਦੀ ਵੀ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਤਾਰਨੀ ਪਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 86 ਫੀਸਦ ਖੇਤੀ ਜੋਤਾਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਦੇ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਨਾਲ ਛੋਟੀ ਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਜੂਝੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੋਤੀਦੇ ਦਰੁਸਤੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਜੇ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਅਮਦਦ ਦਾ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਕੇ ਮੁੜ ਪਿੜ ਉਹੀ ਪੁਰਣੇ ਨੁਸਖੇ ਅਜ਼ਮਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ 2017 ਵਿਚ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ‘ਆਰਗੈਨਿਕ ਵਰਲਡ ਕਾਂਗਰਸ’ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਸੀ ‘ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ’ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹੋਈ ਚਰਚਾ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਨਾਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਲੋਂ ਸਾਡੇ ਗੁਹੀ ‘ਤੇ ਮਰਈ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਤਥਾਹੀ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮੁਕਾਮੀ, ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਇਕ ਛੇ ਨੁਕਾਤੀ ਕਾਰਜਿਕਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿਚ ਵਧੇ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਪਾਣੀ ਜਿਹੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਕੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਸ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਜਲਵਾਯੂ ਤਬ-

ਦੀਲੀ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਗੈਰ ਹੰਦਣਸਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਾਹਾਕਿਆਂ ਦੋਰਾਨ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਹੱਲਸੇਰੀ

ਦਵਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ

ਵਲੋਂ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਦਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਸਾਡਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਯੁਨੈਂਡਰ ਐਂਡ ਐਸ ਐਸ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਵਧਾਉਣ, ਗੈਰ ਹੰਦਣਸਾਰ ਆਲਮੀ ਵੈਲਯੂ ਚੇਨਾਂ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਖੇਤੀ-ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਦਾਬੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਰਗ ਸਾਫ਼ ਕਰੇਗਾ।’

ਇਸ ‘ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਦੋਂ 2009 ਵਿਚ ਹੋਏ ਵਿਸਵ ਆਰਥਿਕ ਮੰਚ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਇਕ ਨਵਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਾਹਮਣੇ

(2021) ਵਿਚ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ‘ਚਲਦਾ ਹੈ’ ਵਾਲਾ ਵਤੀਰਾ ਹੁਣ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕੇਗਾ, ਆਲਮੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਰਖੀਆਂ ਹਨ। ਲਿਹਾਜ਼, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਲੋਂ ਸਤੰਬਰ 2021 ਵਿਚ ਸਾਡੇ ‘ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ’ ਵਿਚ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਆਧਾਰਤ ਨੁਸਖਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਇਹ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਹੱਲਸੇਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜ਼ਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਨਜ਼ਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬਾਰੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਸੋਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਘਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਇਹ ਗ੍ਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੋਰਤ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਉਜ਼, ਜਿਵੇਂ ਅਲਬਰਟ ਅਇਨਸਟਾਈਨ ਨੇ ਇਕੇਰਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜੋ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਸੀ। ਨਾਗਰਿਕ ਸਮਾਜ, ਛੋਟੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ, ਮੁਕਾਮੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ 300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਾਇਂਸਦਾਨਾਂ/ਮਾਹਿਰਾਂ

(2021) ਵਿਚ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ‘ਚਲਦਾ ਹੈ’ ਵਾਲਾ ਵਤੀਰਾ ਹੁਣ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕੇਗਾ, ਆਲਮੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਰਖੀਆਂ ਹਨ। ਲਿਹਾਜ਼, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਲੋਂ ਸਤੰਬਰ 2021 ਵਿਚ ਸਾਡੇ ‘ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ’ ਵਿਚ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਆਧਾਰਤ ਨੁਸਖਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਇਹ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਹੱਲਸੇਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜ਼ਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਨਜ਼ਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬਾਰੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਸੋਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਘਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਇਹ ਗ੍ਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੋਰਤ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸੇ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਆਈ ਰੈਕਫਲੈਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟ ‘ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਅਸਲ ਲਾਗਤ: ਅਮਰੀਕੀ ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼’ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਸਤਾ ਭੋਜਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਮਾਪ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ

ਸ਼ਾਸਕਾਂ, ਰਾਜਿਆਂ, ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਦਿਕਾਲ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸੋਸ਼ਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਰ ਦੌਰੇ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀ ਲੇਖਣੀ ਨੇ ਜ਼ਬਰ-ਜੁਲਮ ਖਿਲਾਵ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਸੰਘਰਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ‘ਪੱਗੜੀ ਸੰਭਾਲ ਜੱਤਾ’ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਅਣਖ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ ਸੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਤਸ਼ਾਹਾਨ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ‘ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਬੁੱਝੀ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਹੋਰ ਸੋਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਸਤਾ ਭੋਜਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਫਸੀਂ ਰੱਖੇ ਹੋਣ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਵੀ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ।

ਆਲਮ

ਬਾਬਾ ਤੰਦਰਸਤੀ ਦੇਈ

ਬੀਬੀਆਂ ਨੇ ਤੱਤਕਸਾਰ ਜਦੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣਾ, ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਬੁੱਕਲ, ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ, ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਜਾਂ 'ਅਰਦਾਸ' ਮੂੰਹੋਂ ਇਹੀ ਨਿਕਲਣੀ, 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਬਖਸ਼ੀ'। ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵਾਲੀ ਅਰਦਾਸ ਹਰ ਕੋਈ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੀ ਇੱਥੋਂ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਬਾਕੀ ਅਰਦਾਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਫਸਲਵਾਤੀ, ਡੰਗਰ-ਵੱਛਾ, ਸਰਬੱਤ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਪਰ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਹਿਮ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ 'ਹੁੰਦੀ ਸੀ' ਅੱਖਰ ਤਾਂ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੌਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਧੋਲੇ, ਨਾਮ, ਸ਼ੋਹਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਲਿਸਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਕਿਧਰੇ ਯਾਦ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵੀ ਮੰਗ ਲਈਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਬੜ੍ਹਰਗ ਨੇ ਮਿਲਣਾ ਤਾਂ ਗੋਡੀ ਹੱਥ
ਲਗਾਉਣਾ, ਅੱਗੋਂ ਉਹਨੇ ਕਹਿਣਾ, ਕਿੰਦਾ ਸੇਰਾ, ਕੈਮ ਏਂ?
ਮਤਲਬ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਹੈ? ਤੰਦਰਸਤੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਭਾਵੇਂ
ਆਸੀਂ ਖੁਦ ਕਰਦੇ ਸੀ ਤੇ ਚਾਹੇ ਕੋਈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਰਦਾ
ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਅਹਿਮ ਵਿਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਭਿਆਚਾਰ
ਵਿਚ ਇਸੇ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਮੇਂ
ਦੀ ਤੌਰ ਨਾਲ, ਕਾਰਾਂ, ਕੋਠੀਆਂ, ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਹਾਵਣੇ
ਸੁਪਨੇ, ਮਾਇਆ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਹਰੇ ਆ ਗਈ ਪਰ ਤੰਦਰਸਤੀ
ਪਿਛੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਜਿਨੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਖਾ ਰਹੇ
ਹਾਂ, ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਾਧੀਆਂ। ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ? ਕਿਹੜੀ
ਐਸੀ ਗਲਤੀ ਹੈ? ਕੀ ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਅਰਦਾਸ ਕੰਮ
ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ?

ਸਾਡੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਗਹੁ ਨਾਲ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ
ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਚੰਗੇ ਮਨ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
ਸਵੇਰੇ 'ਪਹੁ ਛੁਟਾਲੇ' ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਚੰਨ ਦੀ ਚਾਨਣੀ ਤੱਕ, ਜੋ
ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਣੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ
'ਅਮ੍ਰਿਤ' ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੇ ਤਾਂ
ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਨਾ ਹੀ ਸੀ, ਮਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤਵਰ
ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਭਾਵੇਂ ਆਯੁਰਵੇਦ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ
ਸਾਰੇ ਤੱਤ ਕੱਢੇ ਸੀ, ਕੀ ਖਾਣਾ ਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ, ਪਰ
ਸਿਆਹਿਆਂ ਨੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਨ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਵੀ
ਲੱਭੀ। ਜਿਹਤੀ ਕਿ ਮਨ ਨੂੰ ਵੀ ਤਕਤਵਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਸੀ।
ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਣਸਾਰ ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨਾ,
ਵਿਗਿਆਨ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਰੋਮ ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ
ਪੂਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਜ਼ਾਹੌ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਖੂਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਨੂੰ ਖੂਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ
ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਵਾਰ ਸੋਚ-ਸੋਚ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਈਦਾ
 ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਐਨੇ ਸਾਧਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ,
 ਕੋਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਸੀ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਸਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸੁਵਿਧਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ
 ਸੁਖਾਲੇ ਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕੇ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਆਯੁਰਵੇਦ
 ਗੰਧ ਲਿਖੇ ਗਏ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਗੰਧ ਅੱਜ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਵੀ

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੇਲੇ ਦੇ ਕ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਦੇਸ਼ਯੋਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ
ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੁਰਵਰਤਾਂ ਤੋਂ ਫਿਕਰਮੰਦ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ
ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ
ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼
ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ
ਧਾਰਾ ਉਹ ਰੱਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ
ਐਨ ਵੀ ਰਾਮੰਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਬੈਚ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ
ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 'ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ
ਦਰਵਰਤੇ' ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹਨ।

ਜਸਟਿਸ ਰਾਮੰਨਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, ‘ਦੇਸ਼-ਯੋਹ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ।’ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੌਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, ‘ਦੇਸ਼-ਯੋਹ (ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦਫ਼ਾ) ਨੂੰ ਵਰਤਣਾ ਇਝ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਤਰਖਾਣ ਨੂੰ ਲੱਕੜ ਦਾ ਟਕਤਾ ਕੱਟਣ ਲਈ ਆਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਸਾਚਾ ਜੰਗਲ ਹੀ ਕੱਟ ਸੁੱਟੇ।’ ਅਦਾਲਤ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੇਜ਼ਰ ਜਨਰਲ (ਰਿਟਾਇਰਡ) ਐਸਜੀ ਵੈਮਬਡਕੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਤਾਜ਼ੀਰਾਤ-ਏ-ਹਿੰਦ ਦੀ ਦਫ਼ਾ 124 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ’ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਹੜੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਉਘੇ ਵਕੀਲ ਐਸ ਪਰਸੰਨਾ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਜ਼ੀਰਾਤ-ਏ-ਹਿੰਦ ਦੀ ਦਫ਼ਾ 124-ਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦਫ਼ਾ 19(1) (ਏ) ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਧਾਰਾਵਾਂ 14 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦਫ਼ਾ 19(1)(ਏ) ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਰਖ਼ਤਿਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਗੰਗਾਧਰ ਤਿਲਕ ਵਿੱਚੋਂ ਤਾਜ਼ੀਰਾਤ-ਏ-

ગાંધી અટે બાલ ગેર્ગાયર તિલક વિરુદ્ધ ઉજીરાડ-એ- સુપરીમ કોરટ ને પિછલે હદ્દે મહિસૂસ

ਤੰਦਰੁਸਤੀ। ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵਿਚ ਖਾਣ ਪੀਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੱਟ ਵੱਜਣ ਨਾਲ ਆਏ ਢੁੱਖ ਜਾਂ ਰੋਗ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਕੁਝ ਰੋਗ। ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵੀ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਤਮਕ ਸਥਾਨੀਅਤਾਂ ਨੇ ਕਈ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖੇ, ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ, ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇਗਾ, ਉਹ ਸਭ ਦੇ ਸਭ ਮਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹਨ। ਮਨ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੈ ਤਾਂ ਤਲ ਵੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੰਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਲ ਤੋਂ ਮਨ ਦੋਵੇਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਬਿਪਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਹੀ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬੁਖਾਰ ਚੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਮਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੰਗਦਾ, ਬੱਸ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਚਿੰਤਾ ਮਨ ਨੂੰ ਆ ਚਿਬੜੇ ਤਾਂ ਕਈ ਰੋਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹ ਰੋਗ ਵੀ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖੂਨ ਦਾ ਰਕਤਚਾਪ, ਬਲਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਉਣਾ, ਕੁਝ ਲੱਛਣ ਮਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ। ਪਰ ਮਨ ਹੈ ਕੀ? ਇਹ ਬਿਮਾਰ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸਦਾ ਉਤਰ ਆਪ ਹੀ ਖੋਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਉਸ ਉਤੇ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਆਉਂਦਾ
ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਰੀਤੀ-
ਰਿਵਾਜ਼ ਵੀ ਮਨ ਨੂੰ 'ਹਲਕਾ' ਤੇ 'ਸ਼ਾਂਤ' ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੀ ਬਣੇ
ਸੀ। ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਫੁੱਥਾ ਸਬੰਧ ਮਨ ਤੇ ਤਨ ਨਾਲ ਸੀ
ਪਰ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਇਹ ਵਹਿਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਦੇ ਬਦਲਾਵ
ਗਏ, ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਬੱਲੇ ਨਹੀਂ
ਬੈਠੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਰੁੱਖਾਂ ਉਪਰ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ
ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਇਸੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ
ਰਾਤ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਅਕਸਾਈਡ ਗੈਸ ਛੱਡਦੇ ਹਨ
ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਾਸਤੇ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ। ਸਵੇਰੇ ਉੱਣ੍ਹ
ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਵੇਰੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੌਜਵਾਨ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸਵੇਰੇ 2 ਵਜੇ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹਾਰਮੋਨ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼
ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਡਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਮਾਗੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਸਭ
ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਵੇਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਿੰਨੇ ਸਿਆਂਏ ਸਤ
ਕਿ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ
ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨ ਸਨ।
ਚਿੜੀਆਂ, ਪਾਸੂ ਸਵੇਰੇ ਤੱਤਕੇ ਉੱਠੇ ਹਨ ਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਖਾਣ
ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਮ ਤੱਕ ਇਹ ਖਾਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ
ਹਨ ਤੇ ਸੂਰਜ ਢਲਦਿਆਂ ਹੀ ਆਲੁਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੜ ਕੇ ਸੌਂ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੱਤਕਸਾਰ ਉੱਠਣਾ
ਵੀ ਇਕ ਦਵਾਈ ਹੈ ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਭਰ ਪੇਟ ਖਾਣਾ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ
ਹਲਕਾ ਖਾਣਾ ਵੀ ਇਕ ਦਵਾਈ ਹੈ। ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤ ਦੀ
ਉਲਲਤ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟ 10 ਵਜੇ ਉੱਠਣਾ
ਸਵੇਰ ਦਾ ਨਾਸਤਾ 12 ਵਜੇ, ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਭੋਜਨ 4 ਵਜੇ
ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ 10 ਵਜੇ, ਹਾਂ ਸੱਚ! ਸਨੈਕ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ

A portrait of a man with a dark beard and mustache, wearing a black V-neck sweater over a light blue collared shirt. He is looking directly at the camera.

ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ
510-355-2040
rhsingh2018@gmail.com

ਹੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਮਨ

ਨੂੰ ਉਪਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤੰਦਰਸਤ ਮਨ ਹੀ ਤੰਦਰਸਤ
ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਦੀ ਬੁਰਾਕ ਵੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਧਿਆਨ
ਦਿਓ। ਟੀ. ਵੀ. ਦਾ ਰਿਮੋਟ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਹਰ
ਇਕ ਚੈਨਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਿਹੜੀ 'ਜ਼ਹਿਰ' ਭਰੀ ਜਾ ਰਹੀ
ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਸੋਚਣਾ। ਲੱਗਦਾ ਇਵੇਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ
ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੈਨਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਨਹੀਂ,
ਜ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਕੰਟਰੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਸੁਣਨਾ,
ਚੰਗਾ ਵੇਖਣਾ, ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਰੋਜ਼ ਪੜ੍ਹਨੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਦਸ
ਕ ਮਿਟ ਹੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਨਿਖਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
ਰੋਜ਼ ਕਸਰਤ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਦਸ ਮਿਟ ਹੀ ਕਰੋ,
ਪਰ ਰੋਜ਼।

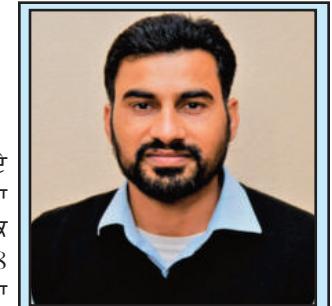
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ ਸਿੱਖਿਆ
 ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਖਾ ਪਰ ਏਨਾ ਕੁ ਖਾ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੀ
 ਭੁੱਖ ਰਹੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੱਤ ਕੇ, ਭਰ ਪੇਟ ਖਾਣ ਨਾਲ ਤੇਰੇ
 ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਦਰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ
 ਲੱਗੇਗਾ। ਤੇ ਤੇਰੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦਾ ਮਨ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ
 ਹੋਵੇਗਾ। ਤੈਨੂੰ ਬੁਰੇ ਖਿਆਲ ਆਉਂਗੇ ਤੇ ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਉਹੀ
 ਖਿਆਲ ਕੰਪਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਪਹਿਲੋਂ ਖਿਆਲ
 ਹੀ ਤਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਕੰਮ
 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਰਬੱਤ ਦੇ
 ਭਲੇ ਦੀ, ਇਕ ਖਿਆਲ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ
 ਬਾਅਦ ਸਾਡਾ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜੀ ਕਰ
 ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੰਦਰਸਤੀ ਚਾਹੇ ਆਪਣੀ ਮੰਗੇ, ਚਾਹੇ
 ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਇਕੋ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੀ ਮੰਗੇਗੇ
 ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ
 ਤੰਜਤ ਸੁਧਰ ਕੋ ਦਾ ਵੀ ਲਿਖੇ ਜੀ ਸਾਚ ਕੈ ਸੁਲਾਵੇ ਹੋ।

ਉਦੁਰਮਤ ਹੋਂਗਾ ਕਿਸ ਦਾ ਸਾਰਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
 ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਸੌਖੇ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਓ,
 ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿਦਗੀ ਸੋਹਣੀ ਹੋਵੇ, ਭਾਵ 'ਮਨ'
 ਤੇ 'ਤਨ' ਦੇਵੇਂ ਤੰਦਰਸਤ ਹੋਣ, ਘੱਟ ਸੋਣਾ, ਬੋਤ੍ਤਾ ਖਾਣਾ,
 ਚੰਗਾ ਸੁਣਨਾ, ਚੰਗਾ ਵੇਖਣਾ ਤੇ ਭਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਇਹ ਚੰਗੇ
 ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਗੁਰਬਾਣੀ
 ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਤ੍ਤਾ ਖਾਣ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀਆਂ
 ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।
 ਬਾਬਾ ਹੋਰ ਖਾਣਾ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਆਰੁ॥
 ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤਨ ਪੀਤੀਐ
 ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ॥

ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2020 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਅਜੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ
ਅਪਡੇਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅੰਕਤੇ ਦੇਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਾਮ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ਧ੍ਰੋਹ ਦੇ 54 ਕੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ 26 ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ 25 ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਟਰਾਇਲ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ 2019 ਵਿਚਾਲੇ ਸੁਬੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ (2015 'ਚ), ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ (2015) ਤੇ ਉਤਰ-ਖੰਡ (2017) ਵਿਚ ਦੇਸ਼ਧ੍ਰੋਹ ਦਾ ਇਕ-ਇਕ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਜਦਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ਧ੍ਰੋਹ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ 31 ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 19 ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਛੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਕਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਿਰਫ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੀ ਕੋਈ ਨਿਵਾਜਿਤ ਕਿਯਾ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਯੋਹ
 ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ
 ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ
 ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਭੰਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ
 ਕਿਸਾਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦੇਸ਼ਯੋਹ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ
 ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਮੈਨ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਤੇ ਡਾ। ਦਰਸ਼ਨ
 ਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ
 ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ
 ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ
 ਕਿ ਦੇਸ਼ਯੋਹ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ
 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਮਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ
 ਤੱਕ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

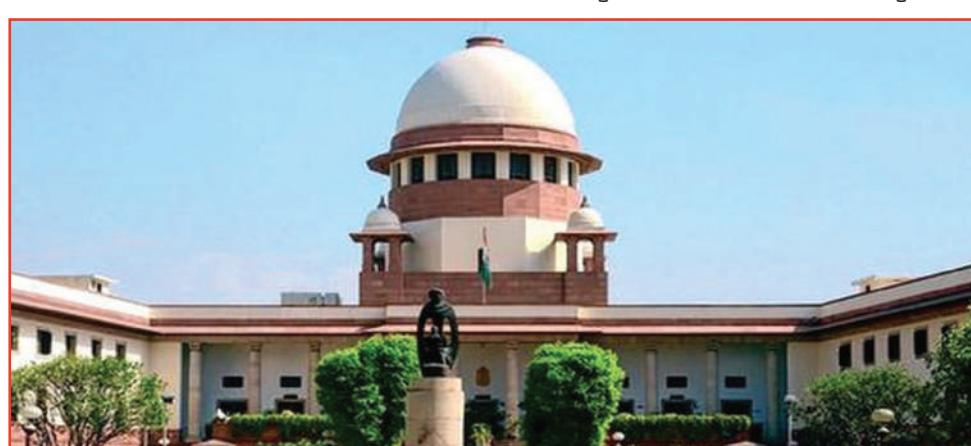
ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ

510-355-2040

rhsingh2018@gmail.com

11singh2010@gmail.com

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੇਲੇ ਦੇ ਕਾਨੀਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰਵਾਰਤੋਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਖਗੀਮ ਕੋਰਟ ਫਿਕਰਮੰਦ

ਤਾਜੀਰਾਤ-ਏ-ਹਿੰਦ ਦੀ ਦਫ਼ਾ 124ਏ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਹੜੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਉਥੇ ਵਕੀਲ ਐਸ ਪਰਸੰਨਾ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਜੀਰਾਤ-ਏ-ਹਿੰਦ ਦੀ ਦਫ਼ਾ 124-ਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦਫ਼ਾ 19(1) (ਏ) ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਧਾਰਾਵਾਂ 14 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਸ਼ਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦਫ਼ਾ 19(1)(ਏ) ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਆਜਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਬਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਹਤਮਾ

ਫੋਰਸਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਰੁਚਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੱਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਡਿਆ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਡਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ-ਯੋਹ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਿਵਾਦਤ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਸਜਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ 2019 ਵਿਚਾਲੇ ਦੇਸ਼-ਯੋਹ ਦੇ ਕੁੱਲ 326 ਕੇਸਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਹੋਈਆਂ।

ਲਈ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾਉਣਾ
ਵਾਸਤੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਕੇਂਦਰੀ
ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅੰਕਤਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ
2019 ਵਿਚਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ਘੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕੁੱਲ
326 ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 54
ਕੇਸ ਅਸਾਮ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁੱਲ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ
141 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਹਨ ਜਦਨਿ
ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਜੁਰਮ ਲਈ ਸਜਾ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ

ਮੈਡ ਦੇ ਸਾਥੇ ਹੇਠ ਹਨ ਅਫ਼ਗਾਨ ਹਿੰਦ-ਸਿੱਖ

ਅਫਗਾਨ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਲਤਾਈ ਗੰਭੀਰ ਰੁਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਹਿਮ ਦੇ ਪਰਵਾਵੇਂ ਹੇਠ ਜਿੱਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਦਾਸਤਾਨ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਦਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਜੁਤਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇੱਥ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪਦਾਨ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਬੀਤੇ ਸਾਲ 25 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕਾਬਲ ਸਥਿਤ ਗਰਦੁਆਰਾ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਟੇਟ (ਆਈਐਸ) ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਜੜੀ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ 27 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਕਾਰਾ ਕੇਵਲ ਘੱਟ ਗਿੱਣਤੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸਥਾ ਉੱਤੇ ਹੀ ਆਤਮਧਾਰੀ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਲਈ ਇਕ ਲਲਕਾਰ ਵੀ ਹੈ। & ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਡਰੀ ਨਾਲਿਦਰ ਮੰਦੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਰਾਜਸੀ ਆਗਾਂ, ਮੀਡੀਆ, ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਕੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿਖੇਂਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਬਚੇ-ਖੁਚੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਐਂਟੋਨੀ ਗੁਰਟਰਸ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਿਵਲੀਅਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜ਼ਲਮ ਢਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਗੁਨਹਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੌਣ ਕਰੇ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਰੂਸ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਮੀਰਿਕਾ-ਨਾਟੋ ਗੱਠਜੋੜ ਸਤ ਕਰ ਪਾਇਆ ਹੈ!

ਦਰਅਸਲ, ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ
ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵਾਸੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ
ਹਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਜ਼ੋਰ ਫਤਦੇ ਜਾ
ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੇ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਹੋਰੇ
ਮੁਲਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹਿਜਰਤ ਵੀ ਕਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ
ਕਿ ਜੁਲਾਈ 2018 ਵਾਲਾ ਲਹ ਭਿੱਜਾ ਦੁਖਾਇਕ ਕਾਂਡ
ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰਿਆ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਜ਼ਬੇਬਦੀਆਂ ਦੇ
ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਸ਼ਰਫ
ਗਨੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਜਾ ਰਹੇ
ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਆਈਐਸ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਹਮਲਾ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ 19 ਨਿਹਾਂਬੈਂਲ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤੇ 21
ਜਖਮੀ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ
ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਸਾਂਝ ਬਾਰੇ ਝਾਤ ਮਾਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
ਪਾਚੀਨ ਕਾਲ 'ਚ ਜਦੋਂ ਆਰੀਆਂ ਨੇ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ
ਦੇਸ਼ਾਂਤਰ ਗਮਨ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੈਦਾਨੀ ਇਲਿਕਿਆਂ
ਵੱਲ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕੁਸਾਨ ਸਲਤਨਤ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ
ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਧਾਰਕ ਜਾਮਾਉਂਦਿਆਂ ਖੁਸ਼ਕਲਵਡੀ ਜੋ ਕਿ
ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਾਜਧਾਨੀ

ਕੋਵਿਡ-19 ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ 2008 ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਲਗਭਗ ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਲੋਕ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਭੁਸ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਿਹਾੜੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੋਵਿਡ-19 ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸਦਨ ਬਹੁਤ ਘਟ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਘਾਤਕ ਕ੍ਰਾਪੋਸ਼ਣ
ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਫਡ ਸਕਿਓਰਟੀ (ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਵੀ
ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੁੰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇਰਾਨ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਫੂਡ
ਸਕਿਓਰਟੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਡ ਐਡ
ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਆਰਗੋਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ
ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਲਗਪਗ 40% ਭੋਜਨ
ਹਰ ਸਾਲ ਅਯੋਗ ਸਪਲਾਈ ਲੜੀ ਕਾਰਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਫੂਡ ਸਕਿਓਰਟੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ
ਭੋਜਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲੜੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਠੀਕ
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਕਾਰਨ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ
ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੋਵਿਡ-19 ਨੇ
ਅਜੇ ਤਕ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੋਜਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੁਕਾਰਿਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਲਦੀਸ਼ਾਨੀ ਵਾਲੀ

ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕੁਝ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵੱਲ ਪਸਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਉਂਦੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਇੱਥ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭੁਗੋਲਿਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਵਸੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਸੱਭਿਆਤਾ ਤੇ ਕਈ ਪੱਖ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜਲਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਰਨ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪਾਏ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਅਫਗਾਨੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ

ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਜਦੋਂ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਕਤੀ ਓਸਾਮਾ-ਬਿਨ-ਲਾਦੇਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਨਾਟੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲ ਪਿਲ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਛੋਜਾਂ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਫਿਰ ਉਥੋਂ ਕੌਮੀ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਕਰਵਾ ਕੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 19 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਹਿਦ ਉਪਰੰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ 'ਚ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਬੀਤੇ ਸਾਲ 29 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਫਿਰ

A portrait of Bishan Singh Kaural, a man with a dark beard and mustache, wearing a blue turban and a grey suit with a patterned tie. He is gesturing with both hands clenched into fists near his chest.

ਬਿਗੇ. ਕਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ

ਵਾਪਸ ਅਫਗਾਨਿ- ਸਤਾਨ ਪਰਤ ਗਏ ਹਨ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਖੇਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਕਈ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਕਿਤਾਬ ‘ਲਾਸਟ ਹੈਰੀਟੇਜ਼’ ਵੀ ਛਾਪੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਆਏ ਤਾਂ ਇਕ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੌਰਾਨ ਮੇਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਗਾਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਕੇ ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਧ ਘੰਟਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੌਜਦਾ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਗੁਰਧਾਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਦੇਖ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਝੇ ਕੀਤੇ।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ 500 ਦੇ ਕਰੀਬ
ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਚੋਂ ਕਾਬਲ ਤੇ ਜਲਾਲਾਬਾਦ 'ਚ ਕੁਝ
ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਡੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਤਲਿਬਾਨ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ
ਦੇਖਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਜਿਸ 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਵੀ
ਹੱਥ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾਨਿਸ਼ ਸਿੱਦੀਕੀ ਦਾ ਕਤਲ
ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਫਗਾਨਿ-
ਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ 'ਚ ਤਕਰੀਬਨ 300 ਅਰਬ
ਡਾਲਰ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਕਈ ਭਾਰਤੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ
ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣ?

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ
ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਅਤੇ
ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਹੱਤੀਆ ਕਰਾਵਾਉਣ
ਖਾਤਰ ਲੋੜੀਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੋ ।

ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾ-ਸਭਾ
 ਦੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੁਖੀ ਮਾਲਦੀਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ
 ਅਬਦੁਲਾ ਦਿੱਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਅਫਗਾਨ ਫੌਜ ਮੁਖੀ
 ਜਨਰਲ ਵਲੀ ਮੁੰਬਤ ਅਹਿਸਤਾਈ ਵੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ
 ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਪੰਜਾਬ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੋਦੀ
 ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ
 ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ
 ਤੇ ਹਿੰਦੁਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰੋ।

2 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਜੰਗਬੰਦੀ ਭੁਗ ਕਰਿਦਾਂ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਹਮਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਇੰਡੋ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ 34 ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਖਾਨਜ਼ੰਗੀ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆਏ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਸੂਬਿਆਂ ਅੰਦਰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਢਾਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੁਰਮਾਨਾਂ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਤੇ ਹਿੰਦੁ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਫੁਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ 15 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟੋਂ 45 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟੋਂ ਉਮਰ ਵਾਲੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਤੇ 15 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟੋਂ ਉਮਰ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲਿਬਾਨ ਜੰਗਜੂਝਾਂ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੀਤੇ ਸਾਲ 25 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅਣ-ਮਨੁੱਖੀ ਕਾਰਾ ਗੁਰ-ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕਾਬੂਲ ਵਿਖੇ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਨਾਬਾਲਗਾ ਸਲਮੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਨਿਕਾਹ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਆਪਣੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਹੱਡ ਬੀਉਂਡ ਸਣਾਈ ਕੀ। ਅਛਗਾਨੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ ਸੈਂਕਿਅਤ

ਅਨ੍ਤ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਰੋਕਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਡਾ. ਨਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਨੇ ਪੁਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੰਡਿਤ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ੂਕ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਲੜੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਤਨ ਪੁਰੇ ਭੋਜਨ

ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਛੋਟੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੱਕੀ ਹੋਈ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਘਾਟੇ 'ਤੇ ਵੇਚਣਾ ਪਿਆ। ਭੰਡਾਰਨ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਸਹਲਤ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਹੋਟਲ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੀਜ਼ ਪੈਲੇਸਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਘਟ ਗਈ। ਕਿਸਾਨ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਪ੍ਰਤਾਨੀ ਕਰ ਸਕੇ।

ਜੇ ਅਜਿਵੀ ਸਥਿਤੀ ਦਬਾਰਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਭਤਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਾਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਭਾਗਾਂ ਲਈ ਭੋਜਨ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ

ਮਰਕਾਰ ਉਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਲੇਬਰ ਅਤੇ ਸੁਰਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਖਾਰਜ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਭੋਜਨ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੇ ਭੇਜਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਮੌਜੂਦਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਲਈ ਮਹਾਂਕਾਰੀ ਦੇਰਾਨ ਵਧੀਆਂ

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਕੈ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਨਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਨਵੀਂ ਭੋਜਨ ਸਪਲਾਈ ਲਤੀ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਚੇਨ ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੇਤੇ ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਕਮੀ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਤ ਪ੍ਰਕਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪੈਸ਼ਟਿਕ ਯੋਗਤ

ਅਤੇ ਉੱਚਿਤ ਸਮਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਹੋਣ ਦੀ
ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੇ
ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭੇਜਨ ਖੁਰਾਕ ਨੂੰ ਕਾਂਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ
ਇਕ ਨਵੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਹਾਮ-
ਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਰੋਗ ਰੋਕ
ਸਮਰੱਥਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋਤ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਿਤ
ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਟਿਕ ਸੰਤਲਿਤ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਇਸਤੁਨ
ਸਿਸਟਮ 'ਤੇ ਡੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ
ਲਮਕੋਤੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਸਜ਼ਗ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ, ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ, ਵਿਟਾਮਿਨ-ਏ ਅਤੇ ਜਿੱਕ ਸਪਲੈਮੈਂਟਸ ਨੂੰ ਕੋਵਿਡ-19 ਵਿਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਹੁਲਾਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਉਦਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ ਜਿਸਮ ਦੀ ਰੋਗ ਰੋਕ ਸਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੋੜ ਲਗਪਗ 90 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ 75 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੌਰਾਨ 120 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਤਕ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ ਇਕ ਸਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਐਂਟੀਆਕਸੀਡੈਂਟ ਹੈ ਜੋ ਕੀਟਾਣਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਦਾ ਅਤੇ ਜਖਮਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨੂੰ ਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਣਾਅ ਦੀ ਸਹਿਤੀ, ਸਰਾਬ ਦਾ ਸੇਵਨ, ਤੰਬਾਕੂਨੋਸੀ ਆਦਿ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਸੰਨ 2020 ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਬੇਹੁੰਦ ਵਧ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੌਰਾਨ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਜਤਾ ਲਤਤਰੀ

(ਬਾਲੀ ਸ਼ਹਾ 22 'ਤੇ)

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਸੋਮਵਾਰ ਕੌਮੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ (ਮੁਸਲਮਾਨ, ਇਸਾਈ, ਸਿੱਖ, ਬੈਧੀ, ਜੈਨੀ ਅਤੇ ਪਾਰਸੀ) ਨੂੰ ਭਾਰਤ, ਜਿਥੇ ਹਿੰਦੂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਨ, ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਬਾਬੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਇਤਤਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ

ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕਿਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ

ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ 'ਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਮਸ਼ਕਤ ਨੂੰ ਉਹ ਦਰਜਾ ਏ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਘੱਟ ਸਾਧਨਾਵਾਂ/ਵਸੀਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ/ਪਿਤਾਵਾਂ/ਭਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕੁਦਰਤੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਇਵਜ਼ਾਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸਮੀਂ ਜਾਂਦੀ, ਵਿਚ ਨਿਹਿਤ ਹਨ। ਅੰਗਨਵਾਡੀ ਅਤੇ ਆਸਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਇਸੇ ਸੋਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਿਰਤ ਸੰਸਥਾ (ਆਈਐਲਈ) ਅਨੁਸਾਰ 2020 ਵਿਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ 800 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਮਰਦਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ (ਲਗਭਗ 94 ਫੀਸਦੀ) ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ। ਔਕਸਫ਼ੈਲ ਸੰਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਬਿਨਾ ਉਜ਼ਰਤ ਦੇ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ, ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦੇਣ 10.8 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੱਧ ਵਰਗ ਅਤੇ ਉੱਚ ਵਰਗ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਡੀ ਹੈ।

ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਔਕਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੋਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ 97 ਫੀਸਦੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਘਟੀ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਵੀ ਔਰਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਈ ਹੈ। ਅਜੀਸ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ ਯਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇਕ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਦੁਸਰੀ ਲਹਿਰ (ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ 2021) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੋਚੁਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ 'ਚੋਂ 47 ਫੀਸਦੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਰਦ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿਚੋਂ 93 ਫੀਸਦੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲੱਭ ਲਏ। ਵਿਸ਼ਵ ਕੈਂਕ ਦੇ ਅੰਕਤਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 2005 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੁਲ ਕਿਰਤੀਆਂ (ਲੇਬਰ ਫੋਰਮ) ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 26 ਫੀਸਦੀ ਸੀ ਜੋ 2019 ਵਿਚ 20 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਸ਼ੁਰਾਤਾਂ ਵਿਚ 15.5 ਫੀਸਦੀ ਤਕ ਘਟ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ 2020-2021 ਦੋਰਾਨ 7.3 ਫੀਸਦੀ ਘਟਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਧਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਿਖਰਲੇ ਅਮੀਰ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਵਧੀ ਅਤੇ ਸੈਂਸੈਕਸ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਦਾ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਕਿ ਗੁਰੀਬ ਹੋਰ ਗੁਰੀਬ ਹੋਏ; ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਮਾਰ ਪਈ ਅਤੇ ਔਰਤ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਚਿਤਾਜਨਕ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਵਿਚ ਚਿੱਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਵੰਡ-ਪਾਊਂਡ ਹਨ। ਸਰਬਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਲਾਹ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੀਰਜ ਸੰਕਰ ਸਕਸੈਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਆਸਤ/ਸਟੇਟ ਦੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਕਿਮਾਂ ਵਿਚ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ; ਇਹ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ) ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਖਵਾਦ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖਵਾਦ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਧਾਰਾ 46 ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ "ਅਤੇ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਧਾਨਘਾਤਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਆਸਤ/ਸਟੇਟ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਕਰਨਾ ਲਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੀਰਜ ਸੰਕਰ ਸਕਸੈਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਆਸਤ/ਸਟੇਟ ਦੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਕਿਮਾਂ ਵਿਚ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ; ਇਹ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ) ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਖਵਾਦ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖਵਾਦ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਧਾਰਾ 46 ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ "ਅਤੇ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਧਾਨਘਾਤਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਆਸਤ/ਸਟੇਟ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਕਰਨਾ ਲਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਆਰਥਿਕ ਮੌਰਚੇ 'ਤੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਕੁਝ ਹਾਂ-ਖੱਬੀ ਸੰਕੇਤ

ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮਨ ਬਿਹਤਰ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਿਖਾਂਦਰ ਸਿਹੇ ਰੁਤਬੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਇਦ ਲੋਕ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋਣੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਗੁਲਤ ਕਦਮ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 2019 ਦੇ ਬਜਟ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਗੈਰ-ਹਕੀਕੀ ਅੰਕਤਿਆਂ ਅਤੇ ਅਸਲ ਤਸਵੀਰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਅੰਕਤਿਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਘਿਰ ਗਈ। ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ: ਜਿਹੜੇ ਖਰਚੇ ਵਹੀ-ਖਾਤਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਜਟ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਵਾਪਸੀਆਂ ਹੁਣ ਵਧਾਰੇ ਤੇਜ਼ ਰਹਿ ਰਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਬਜਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਧਾਰੇ ਇਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਰੁਝਾਨ ਨੇ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੀਬੀ ਸੀਤਾਰਮਨ ਨੇ ਕਰ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਖ-ਰਹਿਤ (-) ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਲ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਰੁਟੀਨ ਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਿਹੜਾ ਚਿੱਠੀਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਭਿੱਸਟਾਚਾਰ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਰਵਾਨੀ ਵਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਫਸੋਸ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ (ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਬੇਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨਾ) ਵਿਚ ਖੁਸ਼ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਹੀਂ ਮਿ

ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਤਮਗੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਣਾ ਇੱਕ ਖਿਡਾਰੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇ... ਮਾਣ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਲੰਪਿਕ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਉਲੰਪਿਕ ਕਮੇਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਬੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਤਮਗੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫਿਰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੁਲਕ ਆਪਣੇ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਤਮਗੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਆਦਾਤਰ ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸੁਕਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਉ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟੋਕੀਓ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚੋਂ ਤਮਗੇ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਡਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੀ ਕੁਝ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਲੰਪਿਕ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਨਵੇਂ ਘਰ

ਫਿਲਿਪਾਈਨਜ਼ ਦੀ ਭਾਰ ਤੋਲਕ ਹਿਦੀਲੀਅਨ ਦਿਆਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ 26 ਜੁਲਾਈ ਪਹਿਲਾ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਿਆ। 55 ਕਿਲੋ ਭਾਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕਦਮ ਕੌਮੀ ਨਾਇਕ ਬਣ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਆਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਿਪਾਈਨਜ਼ ਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਾਲੋਂ ਛੇ ਲੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਤਾਂ ਮਿਲੇਗੀ ਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਿਪਾਈਨਜ਼ ਮੁਲ ਦੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਥਰਪਤੀ ਐਂਡਰਿਊ ਲਿਮ ਟੈਮ ਵਾਲੋਂ ਇੱਕ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਘਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘਰ ਸਰਕਾਰ ਵਾਲੋਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਉਸ ਖਿਡਾਰਨ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਹੀ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਆਮਦਨੀ ਪੰਜ ਸੌ ਡਾਲਰ (ਲਗਭਗ 37 ਹਜ਼ਾਰ ਭਾਰਤੀ ਡਾਲਰ) ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਉਹ ਫਿਲਿਪਾਈਨਜ਼ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸਾਰਜੈਂਟ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਪਿਕ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਕੀਤੀ। ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਕਸ਼ਿਫ਼ਟ ਜਿਮ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨਾਲ ਟਰੋਨਿਗ ਕਰਨੀ ਪਈ।

ਉਲੰਪਿਕ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ

ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਖਰੇਵਾਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਜਾਂਗਿਆ ਸਹਲਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਹਲਤਾਂ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਉਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਦਿਆਲੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਥੋਂ ਖਿਡਾਰੀ ਆਪਣੇ ਬੱਦੇ ਉਪਰ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਸਿੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 13 ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ 11 ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਨੇ ਟੋਕੀਓ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਐਲਾਨ ਮੁਕਾਬਲ ਸੋਨੇ ਦਾ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 241,000 ਡਾਲਰ, ਚਾਂਦੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 150,000 ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਕਾਂਸੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 24,000 ਡਾਲਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ।

ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਨੇ 29 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ 500 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਟੋਕੀਓ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਹੀ 30 ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਲਈ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਦਸ ਫੀਸਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਹੀ ਆਫਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਲੰਪਿਕ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਨਕੋਰ ਕਾਰਾਂ

ਚੀਨ ਅਤੇ ਰੁਸ ਅਧਵਾਦ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਗਦ ਈਨਾਮ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥੋਰੀਟੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਹੋਰ ਇਨਾਮ ਵੀ ਮਿਲਣੇ ਹਨ। ਰੁਸ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੱਡੀਆਂ ਲਗਜ਼ਰੀ ਕਾਰਾਂ ਵੀ ਮਿਲਣੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਈਨਾਮ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹਨ।

ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਆਪਣੇ ਰੋਅਰਾਂ ਸਿਜਵੇ ਨਡਲ੍ਹੂ, ਮੈਥਿਊ ਬਾਰਿਟੇਨ, ਜੌਨੂ ਸਮਿੱਥ ਅਤੇ ਜੇਮਜ਼ ਬੈਂਪਸਨ ਜਿੱਤੇ ਨੇ ਲੰਡਨ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਲਾਈਟਵੇਟ ਫੋਰ ਫਾਲਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਗਹੂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗਹੂਆਂ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਤੇ ਖਾਨਸਾਮੇ ਜੈਨਕੈਨਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜੈਨਕੈਨਲ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਬਾਰਚਿਕਿਊ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਉਲੰਪਿਕ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ, ਉੱਚੇ ਭੱਤੇ ਵਗੈਰਾ ਤਾਂ ਮਿਲਣੇ ਹੀ ਹਨ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਚੌਬੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਚਰਚਾ ਤੁਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਕੀ

ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਰਗੀ ਹੀ ਸੋਸ਼ਲ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਗੋਲ ਮਸ਼ੀਨ ਵਜੋਂ ਜਾਂਚੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੱਤਕਾਂ ਅਤੇ ਸਕਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਉਤੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਆਨੰਦ ਮਹਿਦਾਰਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਲਾ ਸੁਟਾਵੇ ਨੀਰਜ ਚੋਪੜਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਐਸਯੂਵੀ 700 ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਕਾਮੀ ਦਾ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਈ ਪੁਰਸ਼ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਹਰ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਕਰੋੜ-ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਾਮੇਟੀ ਵਰਗੀ ਧਰਗੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਵੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਏ ਨੀਰਜ ਚੋਪੜਾ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 6 ਕਰੋੜ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2 ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਬੀਸੀਸੀਆਈ ਨੇ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਘਰ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਅਤੇ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਨੀਰਜ ਸੱਬੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉਤੇ ਸੀ ਪਰ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਾਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਦੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜਿਮਨਾਸਟ- ਰਿਬੈਕਾ ਐਂਡਰੇ ਵੀ ਸਾਮਲ ਹਨ। ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਸਮਹ ਗਲੋਬਲ ਐਥਲੀਟ ਨੇ 48 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬ 500 ਅਮੀਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 60 ਫੀਸਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਈ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਟੋਕੀਓ ਉਲੰਪਿਕ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਕਰਾਉਡ ਫੰਡਿੰਗ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਦੇ ਰੋਸਿੰਗ ਚੈਪੀਅਨ ਬੈਂਬਨੀ ਸ਼ੀਰੀਵਰ ਨੂੰ ਆਪ

Cosmetic & Family Dentistry

UPPAL DENTAL CARE

50 % Discount for Cash Patients

INVISALIGN

Call for Details

Straighten Teeth
Without Wires

Charanjit S Uppal
D.D.S.

FREE TEETH WHITENING WITH PAID EXAM,
X-RAY & CLEANING.

YOUR INSURANCE USUALLY COVER THESE SERVICES

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

1191 W Tennyson Rd. # 4,
Hayward. (CA) 94544
510-786-1780

www.uppaldental.com

Strictly Maintained
Sterilization Standards
Most Insurance
Plans Accepted

1750 CLEAR LAKE AVE
Milpitas, CA 95035
408-942-4400

TASTE OF INDIA

specialist- Gurh Dee Barfee, Gurh Diyaan Jalebian

32 ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ
ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਗਿੱਲਾ ਤੇ
ਵਾਧੀਆ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ

ਗੁੜ ਦੀ ਬਰਫੀ, ਫਿੱਕਾ ਕਲਾਕੰਦ
ਗੁੜ ਦੀਆਂ ਜਲੇਬੀਆਂ, ਇਮਰਤੀ

lunch buffet everyday
fresh jalebian every day

DEVINDER SINGH PABLA (OWNER)
510-791-1316

ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਲਈ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦਾ ਸਪੈਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ

5144 MOWRY AVE (ON FARWELL DR)
FREMONT, CA 94538

510-773-8810

Quick Lube & Smog

We rent
U-HAUL

OIL CHANGE & SMOG CHECK STATION

SUKHWINDER BHELLA

gogibhella@gmail.com

691 W. Tennyson Rd
Hayward, CA 94544

PH 510-757-6775
FAX 510-292-0330

PREET FABRICS & APPLIANCE

ਅਸੀਂ ਹੋਲਸੇਲ ਅਤੇ ਰੀਟੈਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ,
ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿੰਗੇ ਅਤੇ
ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਨਵੇਂ ਚੱਲੇ
ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਲਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਚੂੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗੇ, ਰੁਮਾਲ ਤੇ
ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER BOTH FABRICS & APPLIANCES

APPLIANCES & LUGGAGE CROSS,
PARKER PENS, OSTER BLENDERS

Watches (Seiko, Citizen & Swistar)

Shavers & Trimmers

Cellular Phones

Onkar Singh Banwait

5156 Mowry Ave. Fremont. CA 94538
Tel- 510-797-7111

Moon Indian Cuisine

510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਧੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇਤਸ਼ਾਮ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੋਡੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੂ, ਜਲੇਬੀ, ਬਰਫੀ, ਗੁਲਾਬ ਜਮੂਨ ਤੇ ਵਿਆਹ
ਸ਼ਾਸੀ ਮੌਕੇ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਅਾਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ
ਹਨ। ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

Paul 510-978-7170

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਮੂਨ ਇੰਡੀਅਨ ਕੁਝੀਨ (ਹੈਵਰਡ)

600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812

www.moonindiancuisine.net

New Introducing
Chaat Corner

Raja King of Sweets Now Presents

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹੁਣ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

- BHEL PAPDI CHAAT
- FALUDA KULFI
- GOL GAPPE (PANI PURI)
- KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE

31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587

Phone : (510) 489-9100

DIXON

ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਰੱਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ, ਆਸੀਂ ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਫਾਈਨਾਂਸ ਦੀ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

THE WEST'S LEADING FULL-SERVICE TRUCK AND TRAILER DEALERSHIP

SALES & LEASING • PARTS & SERVICE • FINANCE & INSURANCE

HARJINDER SINGH BAL
NEW TRUCK SALES

Direct 707-640-7114 | Cell 510-613-3573
hsingh@tecequipment.com

TECEQUIPMENT.COM

8555 Pedrick Rd Dixon, CA 95620

ਪੈਗਾਸਸ ਸਪਾਈਵੇਅਰ: ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਸੂਸੀ !

ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਰਵਾ ਰਹੀਆਂ ਪੈਗਾਸਸ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ

ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਕੰਪਨੀ ਐਨਐਸਓ ਨੇ ਪੈਗਾਸਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸਾਈਬਰ-ਬਿਹਾਸਤਰ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਦਹਿਸਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਐਨਐਸਓ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸੈਨਾ ਹੀ ਪੈਗਾਸਸ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਪਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੈਗਾਸਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਪੈਗਾਸਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਚੰਦਰਸੇਖਰ ਸਰਕਾਰ ਤਿੰਨ ਦਹਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਘਰ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਮੁਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਢਿੱਗੀ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 1988 ਵਿਚ, ਹੋਗੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਟੈਲੀਫੋਨ ਟੈਪਿੰਗ ਦੇ ਮੁਦੇ 'ਤੇ ਢਿੱਗੀ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਕਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪੈਗਾਸਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਇਸਤੇਮਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋਸਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੱਲ ਆਪਣਦ ਮੁੜ੍ਹ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

1885 ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਟੈਪ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਬੀਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। 20 ਦੱਸੰਬਰ, 2018 ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਲੇਦੁਆਰਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੁੱਟਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ 9 ਖੁੱਫੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਵਿਚ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲ ਗਈ। ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਟਸਾਪ ਨੇ ਐਨਐਸਓ ਵਿਰੁੱਧ ਕੈਲੀਫੋਨੀਆ, ਯੂਐਸ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਚੀਨੀ ਔਪਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਖਤ ਸਰਕਾਰ 2019 ਵਿਚ ਪੈਗਾਸਸ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਈ। ਫਿਰ ਆਰਾਸ਼ਾਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਕੇ ਐਨ ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵਟਸਾਪ, ਐਨਐਸਓ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਛੋਟੇ ਕੋਸਾਂ ਦਾ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੌਮੀ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਪੈਗਾਸਸ ਜਾਸੂਸੀ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿਚ ਤਤਕਾਲੀ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਸਾਫ਼ਟਵੇਅਰ ਪੈਗਾਸਸ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ 16 ਮੀਡੀਆ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ, ਇਹ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ

ਦੁਆਰਾ 180 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੋਣ ਸਨ।

ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਗਾਸਸ ਕਲਾਇੰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫ਼ਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਏਸੀਆ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੱਕ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪੈਗਾਸਸ ਦੁਆਰਾ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਚ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ।

ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਕਸੀਕੋ, ਹੰਗਰੀ, ਬਹਿਰੀਨ, ਕਾਜ਼ਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਰਵਾਂਡਾ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਚਰਚ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਸੀਕਾ ਦੀ ਕੰਦਰੀ ਖੁੱਫੀਆਂ ਏਜੰਸੀ ਸੀਆਈਏ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਮਾਹਰ ਐਡਵਰਡ ਸਨੋਡੇਨ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਨੋਡੇਨ ਨੇ 2013 ਵਿੱਚ ਯੂਐਸ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿਕਿਊਰਟੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਖੁੱਫੀਆਂ ਪੁੰਜ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਪਰਦਾਫ਼ਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪੈਗਾਸਸ ਵਲੋਂ ਸੂਚੀ ਗਲਤ ਕਰਾਰ

ਇਸ ਸੂਚੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਗਾਸਸ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਐਨਐਸਓਇਗਰੂਪ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ, 'ਪੈਗਾਸਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੈਗਾਸਸ ਕਲਾਇੰਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।'

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿਜ਼ਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਚੋਟੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਅੜਜਰਬਾਈਜਾਨ ਹੈ, ਜਿਥੇ 48 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਕਤਾ 38 ਹੈ।

ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ

ਅੜਜਰਬਾਈਜਾਨ: ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰ ਅਤੇ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ 48 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੌਰੋਕੋ: ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ 48 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਾਰਾਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਥਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਠੋਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਤੇ ਗੇ ਵੇਰਵੇ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹਨ।

ਐਨਐਸਓਇਗਰੂਪ ਨੇ ਵੀ ਫੋਨ ਹੈਕਿੰਗ ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਐਨਐਸਓਇਗਰੂਪ ਨੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਝੂਠੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਥਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਠੋਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਤੇ ਗੇ ਵੇਰਵੇ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹਨ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਗਾਸਸ ਸੌਫ਼ਟਵੇਅਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਪੈਗਾਸਸ ਦੁਆਰਾ, ਐਸਐਮਐਸ, ਵਟਸਾਪ, ਆਈਮੈਸੇਜ (ਆਈਫੋਨ 'ਤੇ) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੀਚੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਫੋਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲਿੱਕ ਲੇਜ਼ਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਿੱਕ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਜ਼ਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਲਿੱਕ ਨਾਲ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਫੋਨ ਦੇ ਐਸਐਮਐਸ, ਈਮੇਲ, ਵਟਸਾਪ ਚੈਟ, ਕਾਨਟੈਕਟ ਬੱਕ, ਜੀਪੀਐਸ ਡਾਟਾ, ਫੋਟੋ ਅਤੇ ਵੀਡਿਓ ਲਾਈਵੀਂ, ਕੈਲੰਡਰ, ਆਦਿ ਸਭ ਕੁਝ ਕਾਪੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿੱਜੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਅਨੁਕੂਲ ਸਿਖਲਾਈ: ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਏਅਈ ਸਬੰਧਤ ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕੇ। ਸਵੇਰਾਲਿਤ ਗਰੋਡਿੰਗ ਅਤੇ ਫ

ਪੈਗਾਸਸ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ?

2019 ਵਿੱਚ, ਵੱਡੇਸ਼ੈਪ ਨੇ ਐਨਐਸ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵੀਡੀ ਕਾਲਿੰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗ ਕਿ ਪੇਗਾਸਸ ਇਕ ਖਤਰਨਕ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਫੋਨ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਟਸਾਪੈਪ ਨੂੰ ਉਸ ਫੋਨ ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਕੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਸੂਸੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਆ, ਪੇਗਾਸਸ ਅਤੇ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਜਾਣੀਏ।

ਕੀ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉਨਤ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਖੁਦੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਕ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਵਾਦੀ ਜਾਸੂਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਿਰੋਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਲੈਕ ਲਾਈਵਜ਼ ਮੈਟਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਫੋਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਕੰਪਨੀ ਕੈਂਡਿਊ ਦੇ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਨਾਲ ਹੈਂਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਪੇਗਾਸਸ ਵਰਗੇ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਸਾਡੇ ਫੋਨ ਅਤੇ ਡਿਵਾਈਸਿਸ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਡਿਵਾਈਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੀਅਲ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ ਫੋਨ ਕਾਲਾਂ ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਈਮੇਲ, ਪਾਸਵਰਡ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟਾਂ, ਵਟਸਾਪੈਪ ਜਾਂ ਟੈਲੀ-ਗਰਾਮ ਤੋਂ ਇਨਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤ੍ਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਿਉਂਭੋਗਤਾ ਦੀ ਸਬਿਤੀ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਜਾਂ ਡਿਵਾਈਸ ਦੇ ਕੈਮਰਾ ਅਤੇ

ਮਾਈਕ੍ਰੋਫੋਨ ਨੂੰ ਵੀ ਟਰਿਗਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਡਿਵਾਈਸਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜਾਡੀ ਗੁਪਤਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਸਿਰਫ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜੋ ਐਪਲ ਅਤੇ

ਕੀ ਮੈਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਡਿਵਾਈਸ ਹੈਂਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?

ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ। ਮਾਲਵੇਅਰ ਚੁੱਪ-ਚੁਪੀਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਟਰੈਕਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ।

ਗੁਗਲ ਵਰਗੇ ਯੰਤਰ ਅਤੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਅਤੇ ਐਮਾਜ਼ਨ ਵੈਂਬ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਵੇਅਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਕਦਮ ਵੀ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੇਗਾਸਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਲਵੇਅਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ।

ਕੀ ਮੇਰੀ ਡਿਵਾਈਸ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ?

ਲਗਭਗ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਆਦਾਤਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਰਟ-ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋਕ ਹਨ।

ਪੇਗਾਸਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਐਨਐਸ ਦੇ ਗਾਹਕ ਕੌਣ ਹਨ?

ਐਨਐਸ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ

ਨਾਲ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿੰਠਿਜ਼ਨ ਲੈਬ ਕੋਲ 45 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਗਾਸਸ ਘੁਸਪੈਠ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲਜੀਰੀਆ, ਬਾਹਿਰੀਨ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ, ਕੈਨੇਡਾ, ਕੀਨੀਆ, ਕੁਵੈਤ, ਕਿਰਗਿਜ਼ਤਾਨ, ਲਾਤਵੀਆ, ਲੇਬਨਾਨ, ਲੀਬੀਆ, ਮੈਕਸਿਕੋ, ਮੌਰੋਕੋ, ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼, ਮਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫਿਲੀਪੀਨਾਂ, ਪੋਲੈਂਡ, ਕਤਰ, ਰਵਾਂਡਾ, ਸਾਉਦੀ ਅਰਬ, ਸਿੰਘਾਪੁਰ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ, ਯੂਕੇ ਅਤੇ ਯੂਏਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ?

ਤੁਹਾਡੀ ਡਿਵਾਈਸ ਖਾਸਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਫੋਨ ਨੂੰ ਹੈਂਕਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਕੁੱਝ ਮੱਖ ਢੰਗ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਡਿਵਾਈਸ ਅਤੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਨੂੰ ਅਪ ਟੂ ਡੇਟ ਰੱਖੋ। ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਅਤੇ ਐਪਸ ਲਈ ਅਨੇਖੇ ਪਾਸਵਰਡ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਦਰਾਂ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਜਨਮ ਸਿੰਡੀ ਜਾਂ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਪਾਸਵਰਡ ਨਾ ਲਗਾ। ਅਣਜਾਣੀਂ ਲਿੰਕ ਜਾਂ ਅਟੈਚਮੈਂਟ 'ਤੇ ਕਲਿੱਪ ਨਾ ਕਰੋ। ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਡਿਲੀਟ ਸੈਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਨੋਹਾ ਜਾਂ ਲਿੰਕ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ?

ਬਹੁਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਾਈਵੇਅਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਪਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਈ ਟੀ ਐਕਟ 2000 ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਅਤੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਐਕਟ 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੰਡੜਾ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਵਰਗ ਆਧਾਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਈ ਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 66 ਬੀ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗੈਜ਼ੀਟ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

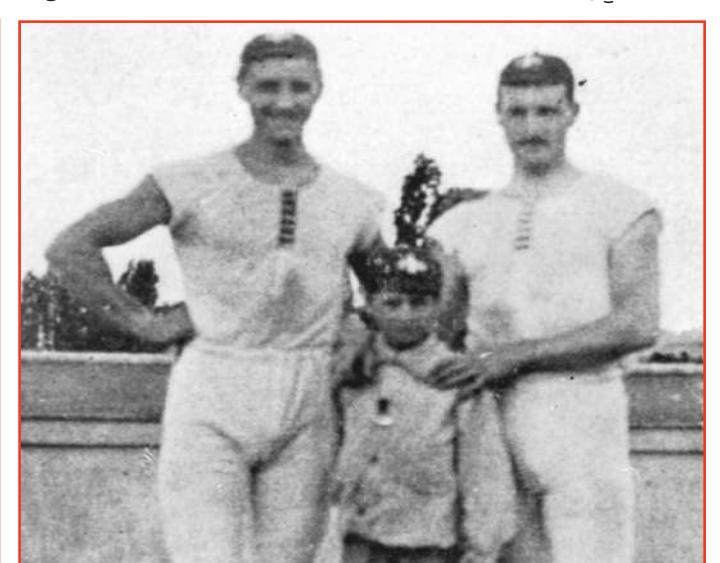
ਟੋਕਿਓ ਉਲੰਪਿਕ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀ

ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਟੋਕਿਓ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ 32ਵੀਆਂ ਉਲੰਪਿਕਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ 206 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 11,238 ਅਥਲੀਟਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ

ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਫਾਰਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਵਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਗਮਾ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕੀ ਹੈ। ਉਹ 2016 ਰੀਓ ਉਲੰਪਿਕ

ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਐਥਲੀਟ

ਸੀਰੀਆ ਦੀ ਹੈਂਡ ਜਾਜ਼ਾ ਨੇ ਟੋਕਿਓ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀ ਐਥਲੀਟ

ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਅਨ ਟੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੈਂਡ ਜਾਜ਼ਾ ਨੇ ਟੋਕਿਓ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਸੀਰੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ

ਬਣਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਜਾਜ਼ਾ ਨੇ ਟੋਬਲ ਟੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਰੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ

ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਾਰ ਗਈ। ਹੈਂਡ ਜਾਜ਼ਾ ਨੇ ਉਲੰਪਿਕ ਦੀ ਟਿਕਟ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਲੈਬਨਾਨਾ ਦੀ 42 ਸਾਲਾ ਖਿਡਾਰੀ ਮਾਰੀਆਨਾ ਸਾਹਕੀਆ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਜਾਜ਼ਾ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਟੋਬਲ ਟੈਨਿਸ ਖੇਡ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ 6 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਵਰਲਡ ਹੋਪਸ ਵੀਕ ਐਂਡ ਚੈਲੰਜ ਈਵੈਂਟ (ਦੋਹਾ) ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ।

ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਐਥਲੀਟ

ਬਰਤਾਨੀਆ 'ਚ ਛੇਤੀਂ ਤੋਂ ਛੇਤੀਂ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਦਾ ਢੰਗ!

ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਇਕ ਬਤਾ ਮਹਿੰਗਾ ਮੁਲਕ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸਹਿਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ ਪੰਜ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵੀ ਹੈ, ਉਜ਼ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬੇਸ਼ਕ ਕੋਈ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘੱਟੋਂ ਲਗਾਵੇ ਜਾਂ ਸੱਤੋਂ ਦਿਨ ਉਵਰ ਟਾਈਮ ਕਰੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਧੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਟੈਕਸ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 20-40 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸੋਰੇਸ਼ਨ 15 ਫੀਸਦੀ ਭਾਵ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਦਾ 55% ਤੱਕ ਕੱਟ ਕੇ ਹਫ਼ਤਾਵਰ ਜਾਂ ਮਰੀਨਾਵਰ ਤਨਖਾਹ ਕੰਮਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਬੈਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮਿਥੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿਸਟਮ ਕੁੱਜਾ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਕੋਈ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਅਸਾਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਰਸਤੇ ਕੱਢਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸੌ ਦਿਨ ਚੋਰ ਦਾ ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਧਾ, ਵਾਲੀ ਕਹਾਵਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਕ ਨਾ ਇਕ ਦਿਨ ਫੱਡੇ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਾਬੀ ਪ੍ਰੂਫ਼ਾਂ ਫੱਡਕੇ ਪਿਛਾਂ ਪੂਰਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਆਮ ਹੀ ਦੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਹੇਠਾਂ ਕੋਈ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਰਾ ਕੁੱਜ ਅਗਲਾ ਪਿਛਲਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਵਸੂਲ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਇਹ ਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਾਅਕਤੀ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੈ, ਮੌਹੂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਗੇ, ਬਰਫ ਪੈਂਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਧੰਦੀ, ਹਰ ਹਾਲਤ ਸਵੇਰੇ ਤੱਤੇ ਉਠ ਕੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਇਸ ਮੁਲਕ ਰਿਹਾਣਾ ਬਤਾ ਮੁਸਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇੱਜ ਕਹਿ ਲਓ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਤੌਰੀ ਫੁਲਕੇ ਦੇ ਸੁਗਾੜ ਦੀ ਫਿਕਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਬਹਾਨਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨਾਂ ਦਿਤੀ ਮੱਦਦ ਤਾਂ ਦੁਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਸ ਹੀ ਪ੍ਰੂਫ਼ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣ ਦੇਂਦੀ ਤੇ ਉਪਰੋਂ ਏਧਰ ਉਪਰਲੀਆਂ ਹੋਰ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਸਮੇਤ ਹਫ਼ਤਾਵਰ ਖਰਚਿਆ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੱਦੋਂ ਵਾਂਗ ਵੱਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਬੰਦਾ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਬੱਝਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਤਾਜਾ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਜ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੋਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਇਆ ਇਕ ਨੈੱਜਵਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਾਉਇਆ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਛੇਤੀਂ ਤੋਂ ਛੇਤੀਂ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੂਣਕੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੈੱਜਵਾਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪੈਸੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਕਮਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਉਤਰ ਦੇਣ ਵਾਂਗੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਸੈਟਲ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਮੁਸਕਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬੱਸ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਿਆ ਜਾਵੇ। 27-28 ਸਾਲ ਦਾ ਉਹ ਨੈੱਜਵਾਨ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਸੂਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਗੱਲ ਅਗੇ ਤੌਰੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਖ ਹੁਣ ਅਗੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਥੋਂ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਘਰ ਚ ਜੀਆਂ ਦੇ ਵਧਣ ਨਾਲ, ਉਹ ਘਰ ਰਹਿੰਦੇ ਵਾਸਤੇ ਛੋਟਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਦੁਸਰੀ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਕਾ ਜਾਂ ਲਿਹਾਜੀ ਨਹੀਂ, ਸੋ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਹਿ ਦੇਣ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਪਰਬੰਧ ਕਰੇ, ਦੋ ਚਾਰ ਲੱਖ ਦੀ ਮੌਨਟਗੇਜ/ ਕਰਜਾ ਚੁੱਕੇ ਕੇ ਘਰ ਲਓ, ਜਾਣ ਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਸਤਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਸਤਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਕਲ-ਪੁਰਜੇ ਵਰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਾਵ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਰਗ ਮੁਲਕਾ ਦਾ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਲ-ਪੁਰਜੇ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਾਵ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਰਗ ਮੁਲਕਾ ਦਾ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕਲ-ਪੁਰਜੇ ਦਿੱਤ ਇਕ ਜਗ ਤੋਂ ਫਿਰ ਹੋ ਕੇ ਜ਼ਿਦਗੀ ਭਰ ਵਿਧੀਵਰ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਇਹ ਯਾਂਤਰਿਕ ਜ਼ਿਦਗੀ ਕਈ ਸਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਣੀ ਮੰਨਕੇ ਆਪਣਾ ਕੰਫਰਟ ਜੋਨ ਸਵੀਕਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ

"ਫੇਰ !" ਫੇਰ ਕੀ ? ਬੱਸ ਤੇਰੀ ਜ਼ਿਦਗੀ ਇਸ ਮੁਲਕ ਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਸਮਝੋ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਂਦੀ ਸੱਟੇ ਮੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

ਉਹ ਕਿਵੇਂ, ਗੱਲ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ, ਨੈੱਜਵਾਨ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ। "ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾ ਦਾ ਤੱਤਸਾਰ ਦੱਸਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਦੇਖ ! ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਸਰ 27-28 ਹੈ, ਘਰ ਦਾ ਕਰਜਾ ਅਗਲੇ ਪੰਥੀ ਤੀਹ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮੋੜਨ ਵਾਸਤੇ ਮਹੀਨਾਵਰ ਕਿਸਤ ਪੱਕੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰਜਾ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਉਸਰ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਹੋ ਕੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਕਰਜਾ ਦੀਆਂ ਕਿਸਤਾਂ ਵੀ ਪੰਜ ਦਸ ਸਾਲ ਵਾਸਤੇ ਚੱਲਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ, ਗਰੋਸਰੀ ਦੇ ਬਿੱਲ ਸਮੇਤ ਬਾਕੀ ਦੇ ਉਕਤ ਬਿੱਲ ਤੇ ਹੋਰ ਛੁੱਟ ਛੁੱਟ ਖਰਚੇ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਬੱਚੇ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਸੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁੱਜ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਹੁਣ ਇਸ ਮੁਲਕ 'ਚੋਂ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇਂਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਚੂੰਹੁ ਹੁਣ ਇਸ ਮੁਲਕ ਹੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ

ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੀ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਜ਼ਿਦਗੀ ਜੀਉਂਦਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਦਗੀ ਮਾਨਣ ਤੋਂ ਵਿਰਵਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੱਡੇ ਮਕਾਨ, ਵਧੀਆ ਕਾਰਾਂ, ਪਹਿਰਾਵਾ, ਜ਼ਿਉਲਰੀ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦਾ ਦਿਖਾਵ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਦਰਸ਼ਾਵ ਅਚੇਤ ਜਾਂ ਸੁਚੇਤ ਰੂਪ ਚ ਆਪਣੇ ਸਿਸਟਮ ਚ ਬੱਝੇ ਹੋਏ ਅੰਦਰਲੇ ਯਾਂਤਰਿਕ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਗੁਲਮੀ ਨੂੰ ਲੁਕੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਤਾ ਮਾਤਰ ਵੀ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਚੌਂਟ ਕੁੱਟਾਂ ਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਇਹ ਗੱਲ ਅਮ ਹੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਗੋਰਿਆ ਦੇ ਰਾਜ ਚ ਸੂਰਜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛਿਪਦਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਭਰੀ ਕੁਟਨੀਤੀ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਚੰਗੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀਆ ਨੀਤੀਆਂ ਵੀ ਬਣਾ ਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ। ਫਿਲਾਹਾਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਦੇ ਫੇਰ ਕਰਗੇ, ਹਥਲੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ ਇਹ ਹੋਗਾ ਕਿ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਚੋਂ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਵਸਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਸਤੇ, ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਸਿਸਟਮ

ਅਸਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁੱਜ ਵੀ ਮੁਫ਼ਤ ਨਹੀਂ। ਆਮ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਵਸਿੱਦੇ ਇਹ ਕਹਿਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਝੂਠ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋ: ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਫਿਲੋ, ਜੁਕੇ

ਪ੍ਰਲਿਸ, ਐਬੂਲੈਂਸ, ਫਾਇਰ ਬਿਰਗੇਡ ਤੇ ਸਾਫ਼

ਸਫ਼ਾਈ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਕੌਂਸਲ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬਿਲ ਅਚਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਵਕਤੋਂ ਖੁੰਬੀ ਭੈਮਲੀ ...

ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਵਕਤੋਂ ਖੁੰਬੀ ਭੈਮਲੀ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਸਮਾਂ ਸੀ ਉਦੋਂ ਸੰਭਾਲਿਆ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਕਿਧਰੇ ਨੂੰ ਭੱਜਦਾ ਕੋਈ ਕਿਧਰ ਨਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਚੀ ਕੁਰਸੀ ਹਥਿਆਉਣ ਲਈ ਸੌ-ਸੌ ਪਾਪਤ ਵੇਲਦੈ। ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭੱਜਦੈ, ਕੋਈ ਦੂਜੀ ਵੀ ਛੱਡ ਤੀਜੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭੱਜਦੈ। ਹਾਲਤ ਉਦੋਂ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਾ ਪਹਿਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾ ਦੂਜੀ ਵਿਚ ਕੁੰਝ ਬਣਦੇ ...। ਨਾ ਖੁਦਾ ਹੀ ਮਿਲਾ ਨਾ ਵਿਸਾਲ ਏ ਸਨਮ, ਨਾ ਇਧਰ ਕੇ ਰਹੇ ਨਾ ਉਧਰ ਕੇ। ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਲਾ ਅਖਾਣ ਵਰਤੀਏ... ਧੋਬੀ ਦਾ ਕੁੰਡਾ ਨਾ ਘਰ ਦਾ ਨਾ ਘਾਟ ਦਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਖਾਣ ਹੀ ਵਰਤਿਆ, ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਐਨੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਥੇ ਕਿ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨਾਲ ਕਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਨੇਤਾ ਨਰਾਜ ਬੋਡੀ ਕਰਨੇ ਨੇ। ਨਾਲੋਂ ਬੇਜੁਬਾਨ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨਰਾਜ ਹੋਉ ਕਿ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚ ਸਮਝੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਹਦੇ ਨਾਲ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਉੱਥਿਕ ਗੱਲ ਐ ਜਦੋਂ ਜਨਤਾ ਨੇ ਤਾਕਤ ਦਿੱਤੀ ਸਿਰ 'ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਸੀ ਜੇ ਉਦੋਂ ਮੌਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੁਣ ਆਹ ਦਿਨ ਨਾ ਦੇਖਣੇ ਪੈਂਦੇ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅੰਗਣਾਂ ਨੂੰ ਫਰੋਲ ਫਰੋਲ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਭਾਗੀ ਨਾ ਬਣਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਸਚਾਈ ਤੋਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸਿਰ ਤੇ ਬਿਠਾਈ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਤਾਂ ਤਾਕਤ ਬਖਸ਼ਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਬੈਠ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੀ ਅੱਖੀਂ ਘੱਟਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੱਖਾਂ, ਕੰਨ, ਮੂੰਹ ਸਭ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਖੋਣ ਜਾ ਪਏ। ਅਨੀਂ ਅਕਿਤਘਣਤਾ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ...। ਲੈ ਛੁੱਬਦੀ ਐ।

ਕਈ ਵਾਰ ਖਤਾਕ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਲੇ ਸਾਡੇ ਜੜ੍ਹੀਂ ਦਾਤੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸੀ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਚ ਰਿਹਾ ਕੋਈ ਆਪਾਂ ਕੀ ਲੈਣੈ। ਜਦੋਂ ਪਾਤ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਦਾਤੀ ਤਾਂ ਅੰਨਦਾਤੇ ਦੇ ਜੜ੍ਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅੰਨਦਾਤੇ ਦੇ ਜੜ੍ਹੀਂ ਦਾਤੀ ਚੱਲਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਜੜ੍ਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਅੰਨਦਾਤੇ ਨਾਲ ਜੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਨੇ। ਅੰਨਦਾਤੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸਾਰੇ ਜੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਨੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਚਿੱਡ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ। ਹੁਣ ਇਹ ਤਾਂ ਮੁਕਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਚਿੱਡ ਹੈ ਨੀ। ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਇਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਕਾਵਟਾਂ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਜਾ ਬੈਠੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਬੁਰੂਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਕਿ ਜਾਗਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਂਵਾਲੇ ਵਾਲੇ ਬੈਠੇ ਅਂਨੀ...। ਐਂਕਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਦੀ ਚਾਬੀ ਰਜ਼ੇ ਵਜੀਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਸਾਂਭ ਰੱਖੀ ਐ ਉਹ ਤਾਂ ਜੇ ਨੇਤਾ ਜੀ ਢਕਾਰ ਵੀ ਮਾਰਨ ਤਾਂ ਵੀ ਜੈ-ਜੈ ਕਾਰ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

ਇੱਕ ਸੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਲੋਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਦਿਲੋਂ ਜੜ੍ਹੇ ਨੇ ਉਹਨਾਂ

ਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਤਾਂ ਰੱਬ ਈ ਰਾਖ। ਵਪਾਰੀ ਲੁੱਟਣ ਲੱਗਿਆਂ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ ਤੇ ਨੇਤਾ ਜੀ ਟਪੂਸੀਆਂ ਮਾਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ, ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਨਿਕਲ ਕੇ ਦੂਜੀ ਟਹਿਟੀ 'ਤੇ ਜਾ ਬੈਠਦੇ ਨੇ। ਸਮਰਥਕ ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਲੋਕ ਦੱਸਦੇ ਨੇ ਕਿ ਭਾਈ ਜਿਹੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤੁਸੀਂ ਖੁੰਬੇ ਸੀ ਉਹ ਤਾਂ...। ਅਹੁ ਗਏ...। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸੱਚ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਐਂਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕੋਈ?। ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ ਗਲ੍ਹਾਂ

ਭੜੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ। ਹੁਣ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਜੁੱਤੀਆਂ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜ ਕੇ ਭੜੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਜਾਂ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ। ਜੁੱਤੀਆਂ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜ ਕੇ ਦੁਖੀ ਜਨਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਚਲੋ ਜਿਵੇਂ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਗਲੇ।

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਚੋਣਾਂ ਨੇਤੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਾਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਦੇ ਨੇ। ਠਾਹ-ਠਾਹ ਵਾਅਦੇ ਅਤੇ ਲਾਰੇ ਸੁੱਟ ਰਹੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਇਹ ਛੱਪਰ

ਲੀ ਦਿੰਦੀ ਲੁਕਣ ਨੂੰ...। ਇਹ ਪਤਾ ਨੀ ਕਿਹੜੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਣੋ ਹੋਏ ਨੇ... ਮੌਟੇ ਬਸਰਮ ...।

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਤਾਈ ਦੀ ਬੁੜ-ਬੁੜ ਹੁੰਦੀ ਐ ਜੋ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹੁੰਦੀ। ਹੁਣ ਤਾਈ ਵਿਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਗਲ੍ਹਾਂ ਘਿਉ ਦੀਆਂ ਨਾਲਾਂ...। ਬਣ ਕੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ।

ਭਾਵੇਂ ਪੰਜੇ ਉੰਗਲਾਂ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਜਨਤਾ ਦਾ ਖੁੱਲ ਪੀਣੇ ਬਖਿਆਡ ਇੱਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣ ਸਾਰੀਆਂ ਉੰਗਲਾਂ 'ਕੱਠੀਆਂ' ਹੋ ਕੇ ਮੁੱਠੀ ਬਣ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ। ਇਹੀ ਮੁੱਠੀ ਘਸੰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਨਤਾ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦੇ। ਜਨਤਾ ਦਾ ਕੰਲਾ-ਕੰਲਾ ਜੀਅ ਰੋਂਦਾ ਰਹਿੰਦੇ। ਜੇ ਕਿਉਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜੇ ਉੰਗਲਾਂ ਬਰਾਬਰ ਕਰ ਕੇ ਮੁੱਠੀ ਜਾਂ ਘਸੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਫੇਰ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਨੂੰ ਨੰਬ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਐ। ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਐ। ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਜੰਗ ਨਹੀਂ ਉਹ ਅਰਜੋਈਆਂ ਕਰਦੇ ਨੇ ਉਪਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਚੁੱਕ ਕੇ...। "ਬਹੁਤ ਪਉ ਰੱਬ ਜੀ ...। ਇਹ ਰਜ਼ੇ ਵਜੀਦ ਇਹਨਾਂ ਹੱਥੋਂ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਪਾਪ ਹੋ ਰਿਹਾ...। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੇਟੇ ਭੰਡਾਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਭੋਰ ਸੁਮੱਤ ਬਖਸ਼ਦਿਓਂ ...।

ਕਿਉਂ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਭਾਗ ਖਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਮਹੋਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇ... ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੀ ਸਜਾ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਂ"। ਹੱਥ ਮਸਲ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲਾਈਏ ਨੇ ਕਿ ਕੋਈ ਚਮਤਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਬਾਬੇ ਵਰਿਆਮੇ ਵਾਲੀ 'ਦਿੱਬ ਦਿਸ਼ਟੀ' ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦਾ ਖੂਨ ਚੂਸਣ ਦੇ ਗੁਨਾਹ ਦੀ ਸਜਾ ਕੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਚਲੋ ਹੁਣ ਆਪਾਂ ਬਹੁਤਾ ਕੀ ਆਖਣੈ। ਸਭ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਨੇ ਦਿਖਾ ਈ ਦੇਣਾ। ਤਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਖਣ ਵਾਂਗ, 'ਇਹ ਠਹਿਰਨ ਜਾਚ ਨਾ ਜਾਣਦਾ, ਲੰਘ ਗਿਆ ਨਾ ਮੁਝ ਕੇ ਆਂਵਦਾ। 'ਸਮੇਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੋਰੇ ਤੁਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਕਿਤੇ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਰੱਬ ਤਾਕਤ ਦੇ ਹੰਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਮੂਹੇ ਮੂੰਹ ਸੁੱਟੇ ਮੁੜ ਕੇ ਤੁਰਨਾ ਤਾਂ ਕੀ ਖਲੋਣ ਜੋਗੇ ਵੀ ਨਾ ਰਹਿਣਾ। ਵਕਤੋਂ ਖੁੰਬੀ ਭੈਮਲੀ ਗਵੇ ਆਲ ਪਤਾਲ...। ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੱਗੇ ਕਿ ਕੀ ਕਮਲ ਮਾਰ ਰਹੇ ਨੇ, ਨਾ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੱਗੇ ਕਿ ਆਪਣੀ ਕਿਹੜੀ ਰਾਗ ਅਲਾਪ ਰਹੇ ਅਂਨਾਂ।

ਪਾਤ ਵਾਅਦੇ ਸਾਂਭਣੇ ਅੱਖੇ ਹੋਏ ਪਏ ਨੇ। ਛੱਜਾਂ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਈ ਐ ਛਾਨਣੀਆਂ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਜਨਤਾ ਦੀ ਕੱਸੀਟੀ 'ਤੇ ਬਣਾਉਣੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਜਿਹੜੇ ਬਾਹਰ ਮੇਲੂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਉਥੇ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਗੰਧਲੇ ਤੋਂ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਕਰ ਜਾਲ ਵਿਚ ਉਲਝਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ। ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੂੰਬੜ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਆਖਦੇ ਨੇ, "ਦੇਖਿਓ ਭਾਈ ਕਿਤੇ ਫਸ ਨਾ ਜਾਇਓ। ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਲਿਜਾ ਚੁੱਕੇ ਨੇ। ਜੇ ਹੁਣ ਗਲੀ ਕਰ ਲਈ ਫਿਰ ਭੜਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਇਹਨਾਂ ਨੇ।"

ਉੱਥਿਕ ਸਿੰਧੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਐ ਜੇ ਭਲਾਂ ਇਹ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਚਾਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕੱਸੀਟੀ 'ਤੇ ਖੁੱ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਬਾਬਦ ਅਫਗਾਨੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਰਹਿਮੇ ਕਰਮ 'ਤੇ

ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਾਬਰ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਬਦ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ ਬਿਡੇਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਸਰਫ਼ ਗਨੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਵਾਧਿਸ ਬੁਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ 650 ਸੈਨਿਕ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਘਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡੇ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀ ਫੌਜ 11 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਵਾਧਿਸ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕਾਬਲ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸਥਿਤ ਬਰਗਮ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਜੋ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਦਾ ਹੈਂਡਕਵਾਟਰ ਸੀ ਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਹਵਾਈ ਅਤੇ ਪੈਦਲ ਸੈਨਾ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾਉਂਦੀ ਸੀ, 2 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨ ਫੌਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 25 ਜੂਨ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ ਬਿਡੇਨ ਨੇ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਖੇ ਅਫਗਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਸਰਫ਼ ਗਨੀ ਨਾਲ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਿਹਾ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਮਦਦ ਦਿੰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਤੇ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਿਤ ਸਮੇਂ ਸਾਥ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਸ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁਰਖਾਨਾ ਦਖਲਾਂਦਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਲੀਬੀਆ, ਸੀਰੀਆ ਅਤੇ ਇਰਾਕ ਦੀ ਮੁੜ ਕੇ ਵਾਤ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ 11 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਬਦ ਯੱਥ ਦੇ ਨੈਪੀਤੇ ਹੋਏ ਅਫਗਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲਵੇਗਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗ ਲਾਈ ਤੇ ਡੱਬ੍ਹੂ ਕੰਧ 'ਤੇ। ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪੱਖੀ ਅਫਗਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਾਲ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਦੇ ਨਿਕਲਦੇ ਸਾਰੀ ਹੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਖੀ ਮੌਲਾਣਾ ਹੈਬੁਤੁੱਲ ਅਖੁਜ਼ਾਦਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਫਗਾਨ ਫੌਜ 'ਤੇ ਚੁਫੇਰਿਉਂ ਹਮਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 2-3 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਜੈਬੁਲਾਹ ਮਜ਼ਾਹਿਦ ਨੇ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ 80% ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਈਰਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਚੀਨ, ਤੁਰੇਮਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੱਦੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਆਚੁਕੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਖੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਭਵਿਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਬਦ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਸ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ 11 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਬਦ ਯੱਥ ਦੇ ਨੈਪੀਤੇ ਹੋਏ ਅਫਗਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲਵੇਗਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗ ਲਾਈ ਤੇ ਡੱਬ੍ਹੂ ਕੰਧ 'ਤੇ। ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪੱਖੀ ਅਫਗਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਾਲ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਤਮਾਮ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਦੇ ਇਸ ਇਜ਼ਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2019-20 ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ 418 ਫੀਸਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹ 714 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਰੋੜਾਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਨ ਪਰ ਨੈਕਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ 1 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 8172 ਲੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਸਨ। ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ ਪਿਛਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕਤਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅੰਦਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ 8 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਨੇਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਾਂ ਵਿੱਚ 6175 ਫੀਸਦੀ ਦੇ। ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਦੌਰ ਨੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤਾਲਬੀਆਂ ਕਰਕੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਬੇਤਰ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਉਤੇ ਭਾਰੀ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ।

ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2017-18 ਦੌਰਾਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ ਪਿਛਲੇ 45 ਸਾਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਵਿੱਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟਬੰਦੀ ਦਾ ਅਸਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਸਮੁੱਚੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ ਦੇਣ ਨੂੰ ਜਿਨੀਟਲ ਕਰ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਰਗ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੋਟਬੰਦੀ ਨੇ ਗੈਰਰੋਸਮੀ ਬੇਤਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਢੂੰਘਾ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਤੇ ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ।

ਨੇ ਭੱਜ ਕੇ ਤੁਰਕਮੇਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਿਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਬਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾ ਪੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਜ਼ਾਰੇ ਸਰੀਫ਼, ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਕੰਧਰ ਅਤੇ ਕੰਦਜ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਫਗਾਨ ਫੌਜੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰ, ਟੈਂਕ, ਬਖਤਰਬੰਦ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਭਾਰੀ ਤੋਪਖਾਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਕੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਥਿਆਰ ਸੁਟਣ ਵਾਲੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲਾਂਘਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਤਾਲਿਬਾਨ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ

ਅਮਰੀਕਾ ਪੱਖੀ ਅਫਗਾਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਹੱਥਾਂ ਮੌਤ ਨਿਸਚਿਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ੇ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਊਂਡੀ ਅਰਬ, ਦੁਬਈ, ਕਤਰ, ਦੋਹਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਈ ਮਿਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਐਨਾ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਉ ਆਉਣ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ 9 ਸਤੰਬਰ 2001 ਨੂੰ ਉਸਾਮਾ ਬਿਨ ਲਾਦੇਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਬਦਲਾਉ ਲੈਣ ਅਤੇ ਅਲ ਕਾਇਦਾ ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਪਰ ਜਿਉਂ

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕੂਟਨੀਤਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕੱਟਤ ਹਮਾਇਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਹੇ ਗਜ਼ਾਈ ਕਾਰਨ ਹਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਬਦਲਾਉ ਲੈਣ ਅਤੇ ਅਲ ਕਾਇਦਾ ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹਨਾਂ, ਚੀਨ, ਰੂਸ, ਤੁਰਕੀ, ਤੁਰਮਨ ਸਤਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੈ।

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਕਮਾਂਡੈਂਟ, ਪੰਡੋਰੀ ਸਿੱਧੇਵਾਂ

ਹਨ। ਅਫਗਾਨ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਭਿਆਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਲਤਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਬਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਹਮਲਾਵਾਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਬਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹ

ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਕੈਪਟਨ ਦਾ ਬਦਲ?

ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਸਿੱਧੂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਇਕ ਮਿੱਤਰ ਜੋ ਇਕ ਵੱਡੇ ਟੀ ਵੀ ਵੀ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਐਂਕਰ ਹਨ, ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ 'ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਬਦਲਵਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਏ ਵਿਚ ਦਮ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਜੁਟਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਕਿਉਂ ਲਾਲਉਂਦੇ? ਸਿੱਧੂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਜੋ ਵਿਧਾਇਕ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੱਦੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਦਿਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕੀ ਉਮੀਦ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅਗਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਟਿਕਟ ਮਿਲਣ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦਰਅਸਲ, ਉਹ ਸਿੱਧੂ ਅੰਦਰ ਇਕੱਠੀਆਂ ਤਿੰਨ ਖੂਬੀਆਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਹਿਲੀ, ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਦੇ ਖਾਸਮ-ਖਾਸ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਰ ਸਿੱਧੇ ਪ੍ਰਿੰਜਕਾ ਗਾਂਧੀ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੂਜਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਮੋਹਰ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਤੀਜਾ, ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਫਿਰ ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਸਿੱਤਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਈਕਮਾਨ ਸਭਿਆਚਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਦਰਾਜ਼ਾ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਲਈ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੰਸਦ ਸੈਂਬਰ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹਨ। ਜੋਂਦੋਂ ਦੇਖੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਿਆਸੀ ਸਮੀਖਿਆਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਅਫਸੇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜੋ ਕਾਂਗਰਸ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀ, ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ!

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਹਾਂਡੀ ਦੇ ਇਕ ਚੌਲ ਵਾਂਗ ਟੋਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀ ਪੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜ਼ਖਾਮਾਂ 'ਤੇ ਮੱਲਮ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੈ। ਖਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰੋਕ-ਟੋਕ ਚੌਲ ਰਹੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਹੈ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕਬਾਡਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ।

ਦਿਲਚਸਪ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਪੂੰਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਜੋਂਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟਿਕਟ ਕੱਟਿਆ, ਤਾਂ ਸਿੱਧੂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਟਿਕਟ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਿਆਸੀ ਗੁਰੂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਭਾਵ ਅਤੁਕੁ ਜੋਤਲੀ ਨੂੰ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜੋਂਦੋਂ ਉਥੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਖੁਦ-ਮੁਖਤਾਰੀ ਤੋਂ ਅੱਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਪ੍ਰਿੰਜਕਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਨਿਜੀ ਪਸੰਦ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਵਿਹੋਰੀ ਖੇਮਾ ਵੀ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ। (ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਵੀ ਸੀ।)

ਛੱਡੀ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲੇਸ਼ ਬਿੱਬੋਂ ਆਇਆ? ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਖ ਸੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਪਲ ਨਹੀਂ ਟਿਕ ਸਕਦੇ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ, ਪ੍ਰਿੰਜਕਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਹੱਥ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਿੱਧੂ ਜੋਂਦੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਕੀ ਸੀ? ਕੀ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੋਈ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਸਨ? ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਮੁੱਖ ਨੇਤਾ ਸਨ ਜੋ ਆਕਰਸ਼ ਸਬਦਾਵਲੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਬਿੱਚੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਆਕਰਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਕਿਕਟਰ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਟੀਵੀ। 'ਤੇ ਹਿੰਦੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੱਖ ਬਾਜਵਾ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।) ਹੁਣ ਹਾਲਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਦਿੱਲੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਧੈਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਚੱਕਰ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੋਟਰ ਹੈਰਾਨ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਜਿੱਤਦੀ-ਜਿੱਤਦੀ ਰਿਹਾ ਗਈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਠੀਕਾ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹਾਈਕਮਾਨ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਭੱਜੇਗਾ।

ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵੀ

ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈਕਮਾਨ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਸੰਦੇਸ਼ ਆਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਾਜ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਪਹਿਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਫਿਕ

ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜੋਂਦੋਂ ਹਰ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕਜੁਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਹਰੀਸ ਰਾਵਤ ਨੂੰ ਉਤਰਾਖੰਡ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਉਜਲ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤਲਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੱਚ ਰਹੀ ਅੱਗ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਦਾਅ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਡੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਿਆਂ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ, ਉਤਰਾਖੰਡ, ਪੰਜਾਬ, ਹਿਮਾਚਲ ਅਤੇ ਗੋਆ ਵਿਚ ਉਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤਾਕਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਟੀਚ ਸਿੱਬਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਸਥਤ ਚੁਣੌਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਹੈ ਪਰ ਚਲਾਕ ਰਣਨੀਤੀ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਚੋਣ ਦੇ ਸੱਭਾਲ ਦੀ ਲੋਕ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਣ-ਐਲੋਨ ਮੁਖੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕੋਲ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕੌਣ ਦੇਵੇਗਾ?

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋ

ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ

ਸ਼ਿਐਟਿਕਾ ਦੀ ਦਰਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੇ ਇਲਾਜ

ਸ਼ਿਐਟਿਕਾ ਇਕ ਨਾਡ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ, ਜਿਹਤੀ ਸਾਡੀ ਸਪਾਈਨਲ ਕਾਰਡ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਚੂਲੇ, ਪੱਟ ਤੇ ਪਿੰਨੀ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਪੈਰ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਇਸ ਨਾਡ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਬਾਅ, ਸੌਜ ਪੈ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਜਦ ਦਰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਐਟਿਕਾ ਦੀ ਦਰਦ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼ਿਐਟਿਕਾ ਦੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਿਆਦਾਤਰ ਇਹ ਦਬਾਅ ਰੀਤ੍ਤੀ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਛਿਸਕ ਦੇ ਸਲਿਪ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਦਬਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ : ਛਿਸਕ ਦੇ ਸਲਿਪ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਪੈਂਡੀਲੀਏਟਿਸ (ਹੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੁੱਕਾਂ ਦਾ ਵਧ ਕੇ ਨਾਡਾਂ 'ਚ ਚੁੱਭਣਾ) ਨਾਡ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦਾ ਤੰਗ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਗਲਤ ਤੌਰ-ਤਰੀਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਸਰਤ/ਵਰਜਿਸ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਕੁੱਬੇ, ਬਗੈਰ ਆਸਰੇ ਦੇ ਬੈਠਣਾ ਤੇ ਜਿਆਦਾ ਮੇਟਾਪਾ।

ਸ਼ਿਐਟਿਕਾ ਦੇ ਦਰਦ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ: ਇਹ ਦਰਦ ਪਿੰਠ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਲੱਤ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਦਰਦ ਦੋਵਾਂ ਲੱਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੈਰ ਜਾਂ ਲੱਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਸੌਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਪਖਾਨੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦਾ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਵੀ ਸੌਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੱਕ 'ਤੇ ਪੇਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ, ਕੋਈ ਚੀਰ-ਫਾਡ ਜਾਂ

ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਧਾ ਸ਼ਕਦੀ ਹੈ ਮੇਟਾਪਾ

ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਸਾਡੀ ਬਾਡੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਚ ਅਹਿਮ ਭੁਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੱਡੀਆਂ, ਦੰਦਾਂ ਤੇ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਸਾਡੀ ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਵਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਡਾਈਟ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੁਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਲਾਈਫਸਟਾਈਲ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਰ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰਮਿਆਂ 'ਚ ਰਹਿਣਾ ਪੰਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਧੁੱਪ 'ਚ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਪਉਂਦੇ। ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਬਾਡੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਟਾਮਿਨ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਟਾਪੇ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ। ਜੀ ਹਾਂ, ਇਕ ਰਿਸਰਚ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਡੀ 'ਚ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੋਟਾਪਾ ਜਿਆਦਾ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਇਟੀਫਿਕ ਰਿਪੋਰਟਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਸਰਚ ਪੇਪਰ 'ਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਾਪਾ ਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਗਹਿਰਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਡੀ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫੈਟ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜਾਪ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਦੀ ਘਾਟ ਮੈਟਾਬੋਲਿਕ ਦਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਾਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਖੋਜੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਹਾਈਪਰਪਲਾਸੀਆ ਤੇ ਆਸਾਧਾਰਨ ਵਾਧੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੈਟ ਸੈਲਜ਼ ਦੇ ਅਕਾਰ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਹੈ।

ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਲਡ ਵਿਚ ਟ੍ਰਾਈਗਲਿਸਟਰਾਈਡਜ਼ ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ ਲੈਵਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਈਗਲਿਸਟਰਾਈਡਜ਼ ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ ਲੈਵਲ ਨੂੰ ਮੈਟਾਬੋਲਿਕ ਦੀ ਬਹਾਵੀ ਦਾ ਲੱਛਣ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਾਡੀ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਜ਼ਜ਼ ਵਿਚ ਚਿੜਚਿੜਪਨ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਤੇ ਦਾ ਦਰਦ, ਬਕਾਨ, ਠੀਕ ਹੋਣ ਵਿਚ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਣਾ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਹਨ।

ਇਸ ਦਰਦ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਤਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਰਾਹਤ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੇਟੀ ਉਤਾਰਨ ਜਾਂ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਗੋਲੀਆਂ, ਟੀਕਿਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦਰਦ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਗੋਲੀਆਂ, ਟੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦੇ ਜਾਂ ਪੈਟ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਤਹਿ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਲਾਜ : ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਰਦ ਸਲਿਪ ਛਿਸਕ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਤਿ-ਅਧੂਨਿਕ ਅਮਰੀਕਾਨ ਸੀ। ਡੀ. ਡੀ. ਬੈਰੇਪੀ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦਰਦ ਦਾ ਹੁਣ ਬਗੈਰ ਤਕਲੀਫ ਇਲਾਜ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਰੇਪੀ ਰੀਤ੍ਤੀ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਅਪਸੀ ਦਬਾਅ (ਡੀਰੰਪਰੈਸ) ਨਾਲ ਨਾਡ 'ਤੇ ਪੈਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਡਿਸਕ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਦ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਕੁਦਰਤੀ ਇਲਾਜ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਈਆਂ ਖਾਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪੈਂਟ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਬੈਰੇਪੀ ਪਿੰਠ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਾਕਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਜਲਦ ਸਿਹਤਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ, ਕੋਈ ਚੀਰ-ਫਾਡ ਜਾਂ

SCIATICA

ਬੋਹੋਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਇਲਾਜ ਸਿਰਫ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੇ ਤਕਲੀਫ ਰਹਿੰਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਤੇ ਬਕਾਵਟ ਰਹਿੰਦ ਵੀ ਹੈ। ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ-ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਅਧੂਨੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਮਰੀਜ਼ ਸ਼ੁਗਰ, ਬਲੇਂਡ ਪ੍ਰੈਸਰ, ਦਿਲ, ਜਿਗਰ ਤੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਐਟਿਕਾ ਦੇ ਦਰਦ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਲਿਪ ਛਿਸਕ ਦਾ ਆਪੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਲਈ ਤੇ ਇਹ ਬੈਰੇਪੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ

ਵਰਦਾਨ ਹੈ।

ਸਾਈਟੀਫਿਕ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਨਾਰਥ ਅਮਰੀਕਾਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੈਨੇ-ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਰੀਤ੍ਤੀ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਡਾ: ਨੈਮੈਨ ਸੈਲੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਐਟਿਕਾ ਦੇ ਦਰਦ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਲਿਪ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਹੈ।

ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ

ਆਧੂਨਿਕ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣਾ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਚੁੱਡੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸਿਹਤ ਦਾ ਬਾਸ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤਣ 'ਤੇ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਖਾਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਪੰਨੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਲੇਂਡ ਪ੍ਰੈਸਰ ਦੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮੈਡੀਟੋਰੀਅਨ ਤੇ ਜਾਪਾਨੀ ਡਾਈਟ ਲੈਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡਾਈਟਸ ਨੂੰ ਫਾਲੋ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਮਰ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਡੀਟੋਰੀਅਨ ਜਾਂ ਜਾਪਾਨੀ ਡਾਈਟ ਜ਼ਰੂਰ ਫਾਲੋ ਕਰੋ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਰੋਹੜ ਕਰੋ। ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ...

ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਬਚੋ

ਮਹਿੰਗਾ ਪੈ ਰਿਹੈ ਸਿੱਧੁ ਵਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਪਿਆਸੇ' ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪਨੀ 'ਖੂਹ' ਕਹਿਣਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨਵ ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਖ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਤੇ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਖ ਦੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਖੂਹ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਸੇ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਹੁੰਕਾਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਪਿਛੋਂ ਸਿੱਖ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿਆਸਾ ਖੂਹ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਖੂਹ ਪਿਆਸੇ ਕੋਲ। ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਖ ਸਿਰਫ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੋਟਰਜ ਵਿੱਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਖਦ ਨੂੰ ਬੀਜੇ ਪਈ। ਦੇ ਖੇਮੇ 'ਚ ਖੜਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵੀ ਪਿਚਾਓ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਦਾਸਾਰਾ ਕਡਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪੁੱਜੇ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੱਖ ਚੰਨੀ ਦਾ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਨੇੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਝੰਡੇ ਵੀ ਦਿਖਾਏ। ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੱਖ ਜੱਸਤਾਂ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ, ਪਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਬੰਧੀ ਐਨਾ ਰੋਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਨੂੰ ਪਿਛਾ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੀ ਹਵਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕਿਸੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਾਫ਼ ਕਰਨ, ਘਰ ਘਰ ਨੌਕਰੀ ਅਤੇ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ ਨਸ਼ਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ

ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਤੋਂ ਬਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਕਾਨ ਵੀ ਓਹੀ, ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਵੀ ਓਹੀ, ਸੌਦਾ ਵੀ ਓਹੀ ਅਤੇ ਰੋਟ ਵੀ ਓਹੀ। ਫਿਰ ਗਾਹਕ ਦਾ ਭਲਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ?" ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਜਦੋਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗਜ਼ਾਰੀ ਨਖਿਧ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਘੋਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਖਿੱਚ ਲਈਆਂ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਥੋਪੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ, ਰਿਲਾਈਸ ਪੰਪ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਰਡਰ ਘੇਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਉਗਰਾਂਹਾਂ ਦੇ ਬਲਾਕ ਬਰਨਾਲ ਦੇ ਆਗੂ ਬਲੋਰ ਸਿੱਖ ਛੰਨ੍ਹਾਂ, ਜਨਰੈਲ ਸਿੱਖ ਬਦਰਾ, ਜਨਰੈਲ ਸਿੱਖ ਜਵਹਾਂ ਪਿੰਡੀ ਵੀ ਪਿੱਫਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਚ ਡਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਕਦੇ ਦਿੱਲੀ, ਕਦੇ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਤੇ ਕਦੇ ਪੰਪ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਇਕਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਆਗੂ, ਵਰਕਰ, ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ, ਨੋਜਵਾਨ ਵੀ ਉਹਲਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵੇਰਵਾ : ਸੰਜੀਵ ਗਰਗ ਕਾਲੀ

ਜਗਤਾਰ ਸਿੱਖ ਧਰੋਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਾਲਵਾ ਜੋਨ ਦੇ ਲਾਏ ਇੰਚਾਰਜ

ਧਰੋਲਾ ਮੰਡੀ, ਸੰਜੀਵ ਗਰਗ ਕਾਲੀ- ਆਗੀਆਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 2022 ਲਈ ਐਸਸੀ ਵਿਭਾਗ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ (ਈਆਈਸੀਸੀ) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਤਿਨ ਰਾਉਡ ਵੱਲੋਂ ਟਕਸਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੱਖ ਧਰੋਲਾ ਨੂੰ ਮਾਲਵਾ ਜੋਨ ਪੰਜਾਬ (ਐਸਸੀ ਵਿਭਾਗ) ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਗਤਾਰ ਸਿੱਖ ਧਰੋਲਾ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਸੀ ਰਾਉਡ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਥੋਂ ਫਿਰਕਪ੍ਰਸਤੀ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਨਾਸਕਾਰੀ ਸਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਜਾਤੀਵਾਦ, ਖੇਤਰੀਵਾਦ ਸਮੁੱਚੇ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਏਜੰਡੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਸਾਡੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਖੱਡਰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੋਇਆ ਹਿੱਤੀ।

ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਲਗਨ, ਸਮਰਪਣ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਟੀਚੇ ਵੱਲ ਕੰਮ ਕਰੋਗੇ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੱਖ ਧਰੋਲਾ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੋਇਆ ਹਿੱਤੀ।

ਧਰੋਲਾ ਮੰਡੀ, ਸੰਜੀਵ ਗਰਗ ਕਾਲੀ : ਦੀ ਐਜ਼ ਉਵਰਸੀਜ਼ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਅਤੇ ਆਈਲੈਟਸ ਸੈਂਟਰ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣੀਆਂ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਚ

ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੀਏ, ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲੜਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੀਏ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆਂ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਖੋਜ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਧਰੋਲਾ ਮੰਡੀ, 3 ਅਗਸ਼ਤ : ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਉਗਰਾਂਹਾਂ ਵੱਲ ਖੇਤਰੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੱਥੇ ਨੇਜਵਾਨ, ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਡਟੇ ਹੋਏ ਹਨ ਉੱਥੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਧਰਨਿਆਂ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਲਖਵੀਰ ਕੌਰ ਧਨੀਲ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਕੌਰ, ਮਰਜ਼ਿਤ ਕੌਰ ਬਦਬਰ, ਰਾਜ ਕੌਰ ਕੋਟਵੁੰਨਾਂ, ਕਿਰਨਪਾਲ ਕੌਰ ਭੈਣੀ ਜੱਸਾ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਲੇਕੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਪੂਰੇ ਜੋਸ ਨਾਲ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਤੁੱਧ ਨਾਅਰੇ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਕਿਸਾਨੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੱਥੇ ਨੇਜਵਾਨ, ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਡਟੇ ਹੋਏ ਹਨ ਉੱਥੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਧਰਨਿਆਂ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਲਖਵੀਰ ਕੌਰ ਧਨੀਲ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਕੌਰ, ਮਰਜ਼ਿਤ ਕੌਰ ਬਦਬਰ, ਰਾਜ ਕੌਰ ਕੋਟਵੁੰਨਾਂ, ਕਿਰਨਪਾਲ ਕੌਰ ਭੈਣੀ ਜੱਸਾ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਲੇਕੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਪੂਰੇ ਜੋਸ ਨਾਲ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਤੁੱਧ ਨਾਅਰੇ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵੇਰਵਾ : ਸੰਜੀਵ ਗਰਗ ਕਾਲੀ

ਲਗਾਤਾਰ ਟੀਕਰੀ ਬਾਰਡਰ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਉਗਰਾਂਹਾਂ ਦੇ ਯੋਧੇ

ਧਰੋਲਾ ਮੰਡੀ, 3 ਅਗਸ਼ਤ : ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਉਗਰਾਂਹਾਂ ਵੱਲ ਖੇਤਰੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਯੋਧੇ 8 ਮਹੀਨੇ 18 ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਦਿੱਲੀ ਧਰਨੇ ਲੱਗਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖ ਧਰੋਲਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਡਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਕਤ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮੈਤ ਵਿਚਲੀ ਡੋਰ

ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਸਰਹੰਦੀ ਚੌਕੀ 'ਤੇ ਪਹਾੜ ਬੜੇ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹਨ। ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਗਿਆ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧਿੱਠਾਂ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਥੇ ਸਾਮਾਨ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੀ ਰੱਸੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੰਨਿਆ ਹੋਇਆ। ਇੱਥੇ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਬਰਫ 'ਤੇ ਹਿਰਨ ਵਰਗੀ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਚੁੱਘੀਆਂ ਭਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਲੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਬੜਾ ਹੀ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਭਰੀਆ ਦਿਨ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਲੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਭਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਹਾੜ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕੇਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਸਰਹੰਦੀ ਚੌਕੀ 'ਤੇ ਪਹਾੜ ਬੜੇ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹਨ।

ਸੀ ਅਤੇ ਬਰਫ ਵੀ ਬੜੀ ਉੱਚੀ ਨੀਵੀਂ ਸੀ। ਚਿਡਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੁਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣ ਗਏ ਸਾਂ ਕਿ ਕੁਲੀ ਸਾਡੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਹੀ ਨਾਜ਼ੂਕ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕੈਮਰੇ ਦੇ ਲੈਨਜ਼, ਲੈਪਟਾਪ ਆਦਿ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸਾਂਭਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁਲੀਆਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਾਰੇ ਕੰਬਲਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਅਹਿਤਿਆਤ ਨਾਲ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਤੇ ਕੈਪ 'ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੁਲੀ ਐਨੇ ਫੁਰਤੀਲੇ ਤੇ ਚੁਸਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਚੌਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲ ਚੱਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਨਾਂ ਵਾਂਗ ਟਪੂਸੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਚਿਨ ਦੇ ਚੂਹੇ ਆਖਣਾ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਇਕ ਚੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੁਲੀ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਜਿਆਦਾ ਤੱਕਤੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹੀ ਮਰਜ਼ੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਹੋਵੇ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਾਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਜਦੋਂ ਸਿਆਚਿਨ ਵਿਚ ਮੌਸਮ ਵਿਗਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ 8 ਕਿਲੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਕੁਲੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ 20 ਕਿਲੋ ਭਾਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੌੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਅਜਿਹੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਵੀ ਨਨਾਂ ਪੌਣ ਪਾਈ ਦੇ ਹਿਸਥ ਨਾਲ ਢੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਅਗਾਂਹ ਲੰਘਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਉੱਚੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਤੇ ਚੱਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰਦਿਆਂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਟੀਮ ਦੇ ਕੈਪਾਂ ਵਿਚਲੀ ਅੱਧੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਮੱਧ ਵਿਦੂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੋਜਨ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਚਾਕਲੇਟਾਂ, ਜੂਸ, ਪੂਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜੈਮ ਸਾਮਲ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹ ਵਰਤਾਈ। ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਹਰੇ ਚੱਲਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਟੀਮ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਬਹੁਤਾ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਸ਼ ਰਿਹਾ। ਸਿਥੋਂ ਤੱਕ ਨਜ਼ਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਉਥੇ ਬਰਫ ਨਾਲ ਲੱਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸਨ।

ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹਰ ਥਾਂ ਬਹੁਤਾ ਵਾਲੇ ਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਲਈ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲਿੰਕ ਕਮਾਂਡਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 22,000 ਫੁੱਟ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਉੱਚਾਈ 'ਤੇ ਬਣੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਤੱਕ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦਾ ਹੀ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਏਨੀ ਉੱਚਾਈ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਭਿੱਟੀ ਕਰਕੇ ਹੇਠਾਂ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵੱਲ ਪਰਤਣ ਵਾਲੇ ਸਾਥੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕੈਪ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਕੈਪ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਲਿੰਕ ਕਮਾਂਡਰ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਫੌਜੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਵਿਆਹ ਦਸੰਬਰ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਕੈਪ ਦੋ ਵਿਚ ਲਿੰਕ ਕਮਾਂਡਰ ਵਜੋਂ ਤਾਈਨਾਤ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੈਪ ਦਿੱਤ ਵਿਕਾਰਲੇ ਮੱਧ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਉਪਰ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੀ ਸਿਵਲੀਅਨ ਟੀਮ ਇਸ ਮੱਧ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਜੂਸ ਤੇ ਚਾਕਲੇਟਾਂ ਲਈ ਸਾਡੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲਿੰਕ ਕਮਾਂਡਰ ਦੀ ਭੁਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਰਸਤੇ ਦੇ ਐਨੇ ਜਾਣੂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਕਾਇਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 9 ਘੰਟੇ ਲੱਗੇ। ਸਵੇਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ 8 ਵਜੇ ਅਸੀਂ ਚੜ੍ਹਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਕੈਪ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 5 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਅਤੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਜੋਗੀ ਤਾਕਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੜੀ। ਪਰ ਸੇਜੇ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਚੁਸਤ-ਦਰਸਤ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਣੀ ਪਛਾਣੀ ਸੀ। ਮੁਸਕੁਰਾਹਟ ਬਖੇਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੰਦ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੌਂਪੀਆਂ।

ਸੇਜੇ, ਖਰਦੂਂਗ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚੇ ਦੌਰੇ ਖਰਦੂਂਗਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 18380 ਫੁੱਟ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਕੁਲੀ ਲੱਦਾਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਮੁਸਕਿਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਐਗਜਾਟਿਕ ਸਪੀਸ਼ਿਜ਼ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਾਧਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਮਦੀਪਰ ਦਾ ਪਾਲੜੂ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਜੋਤਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ਾਨ ਬਕ ਨਾਮੀ ਇਕ ਭਾਲੂ ਪਿੱਜਰੇ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨੇਤੇ ਹੀ ਲੱਕਡਬੱਧੇ, ਚਿੰਉਵੀਂ ਨਾਮੀ ਉਠ, ਚਿੜੀਆਂ ਅਤੇ ਕੀਨੀਆਂ 'ਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਲੀਮੂਰ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੰਦ ਕਵਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹਰ ਕੇਸ 'ਚ ਪਾਲੜੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਾਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੋਬ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਗਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਕਈ ਲੋਕ 1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਪਾਲਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਫਲੋਰੀਡਾ ਵਿਚ ਦੇਖਣਾ ਇਕ ਸੁਖਾਵਾ ਅਹਿਸਾਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵੱਧੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆ ਕੋਲ ਵੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜੁਲਾਈ 'ਚ 8 ਫੁੱਟ ਦੇ ਇਕ ਅਜਗਰ ਵੱਲੋਂ 2 ਸਾਲਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੋਪਟ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਮਾਰ ਦੇਣ ਪਿੱਛੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਲੋਰੀਡਾ ਕਾਫੀ ਹਰਿਆ-ਭਰਿਆ ਇਲਾਕਾ

MISSION PEAK BROKERS, INC.

For the best possible price and highest profit, call a Business Professional.

As the **President of Mission Peak Brokers, Inc.** and also a **Commercial Real Estate Broker**, I offer you guidance that is based on extensive experience in Sales. Acquisition and Financing of Commercial Real Estate and the purchase of businesses.

Mission Peak Brokers, Inc. is a leading **Business Brokerage** firm based in the San Francisco Bay Area providing the services required for the sale and acquisition of main street retail business opportunities and commercial real estate as well as an all-inclusive assistance with the business and commercial loan process.

We are here to secure your objectives through a standard of aggressive diligence, measurable integrity and the highest standard of excellence **knowing our client's satisfactions is our ultimate goal.**

CALL A PROFESSIONAL AND GET THE BEST POSSIBLE PRICES AND HIGHEST PROFITS

I am a top rated Business and Commercial Real Estate broker with vast experience in Sales.

**Acquisition and Financing
of Commercial Real Estate.**

**GET TOP
DOLLAR\$**

FOR YOUR COMMERCIAL PROPERTY

**CALL
TODAY
(510) 490-9705**

hrsidhu@gmail.com
www.missionpeakbrokers.com

**Harpreet "Harry" Sidhu, CBB
Broker/president**

BRE Lic #1433114
Broker Lic # 01792260

